

अभियान

राष्ट्रिय दैनिक

कर्णालीका नौ जिल्लामा गुणस्तर परीक्षण प्रयोगशाला स्थापना हुँदै

ग्लोबल आइएमई बैंकको वार्षिकोत्सवको अवसरमा प्रभातफेरी कार्यक्रम

तयारी पोशाक उद्योगको विकासमा समग्र पहुँच

ओमोडा एन्ड जेडकोको ब्रान्ड एम्बासडरमा क्रिकेटर दीपेन्द्र सिंह ऐरी नियुक्त

वित्तीय सहकारी नियमनको अधिकार ६ वर्षपछि फेरि संघमै

अनुगमन कमजोर हुँदा बचत तथा ऋण सहकारीमा धमाधम समस्या देखिन थालेपछि संघीय सरकारले अध्यादेशबाट अनुगमनको अधिकार केन्द्रमा ल्याएको हो

यावद हुमागाई

काठमाडौं

सरकारले ६ वर्षपछि बचत तथा ऋण कारोबार गर्ने सहकारीको नियमन गर्ने अधिकार पुनः संघमै फिर्ता ल्याएको छ। स्थानीय तथा प्रदेश तहले सहकारीको वित्तीय कारोबार अनुगमन गर्न नसक्दा जोखिम बढेपछि संघीय सहकारी ऐन, २०७४ संशोधन गरी राष्ट्रिय सहकारी नियमन प्राधिकरणमार्फत बचत तथा ऋणको मुख्य कारोबार गर्ने सहकारीको नियमन, अनुगमन, सुपरिवेक्षणलगायत जिम्मेवारी संघीय सरकारलाई दिएको हो।

संविधानको अनुसूचीमा सहकारीलाई संघ, प्रदेश र स्थानीय तहको साभ्ना अधिकार क्षेत्रमा समेटिएपछि २०७४ असारमा संघीय सरकारले संस्थाहरूको दर्ता अभिलेख कार्यक्षेत्रका आधारमा प्रदेश र स्थानीय तहलाई हस्तान्तरण गरेको थियो। त्यसअनुसार एक स्थानीय तहभित्र कार्यक्षेत्र भएका सहकारी स्थानीय तहमा, एकभन्दा बढी स्थानीय तह कार्यक्षेत्र भएका सहकारी प्रदेशमा र एक प्रदेशभन्दा बढी कार्यक्षेत्र भएका सहकारीहरू संघ मातहत हस्तान्तरण भइसकेका छन्।

सरकारले अभिलेख हस्तान्तरण गरेपछि प्रदेश र स्थानीय तहहरूले छुट्टाछुट्टै ऐन निर्माण गरी सहकारीको दर्ता र अनुगमनको काम शुरू गरेका छन्। तर, अनुगमन कमजोर हुँदा बचत तथा ऋण सहकारीमा धमाधम समस्या देखिन थालेपछि संघीय सरकारले अध्यादेशबाट अनुगमनको अधिकार केन्द्रमा ल्याएको हो।

सम्पत्ति श्रद्धीकरणसम्बन्धी क्षेत्रीय संस्था- एशिया प्यासिफिक ग्रुप (एपीजी) ले गतवर्ष सहकारीको नियमन प्रभावकारी नभएको, संस्थागत सुशासन कमजोर रहेको र सम्पत्ति श्रद्धीकरणको जोखिमसमेत उच्च रहेको मूल्यांकन गरेपछि छुट्टै नियमनकारी निकाय बनाउन सरकारलाई दबावसमेत बढेको थियो। सरकारले लामो समयदेखि आफ्नो नीति, कार्यक्रम र बजेटमा सहकारीको नियमन गर्न छुट्टै निकाय गठन गर्ने बताउँदै आएको थियो।

सम्पत्ति श्रद्धीकरणसम्बन्धी अन्तरदेशीय संस्था फाइनान्सियल एक्सन टास्क फोर्स (एफएटीएफ) को गतवर्ष असारमा भएको प्लेनरीमा विभिन्न ऐन संशोधन गरी एपीजीले औल्याएका कमजोरी सम्बोधन गर्ने प्रतिबद्धता व्यक्त गरिएको थियो। त्यसअनुसार सरकारले सहकारी ऐन र नेपाल राष्ट्रिय स्विकृति पाएपछि यसले आईपीओ जारी गर्न सहकारीमा बचतको सीमा राख्न र

२०७४ असारमा संघीय सरकारबाट संस्थाको दर्ता अभिलेख कार्यक्षेत्रका आधारमा प्रदेश र स्थानीय तहमा हस्तान्तरण

३४ हजार ५१२ सहकारी संस्थामध्ये २९ हजार स्थानीय तह मातहत, ५ हजार प्रदेश मातहत र १५० संघ मातहत

सरकारले अभिलेख हस्तान्तरण गरेपछि प्रदेश र स्थानीय तहबाट पनि छुट्टाछुट्टै ऐन जारी गरी सहकारीको दर्ता तथा अनुगमनको काम शुरू

सम्पत्ति श्रद्धीकरण निवारण मूल्यांकन प्रतिवेदन र सहकारी संस्थागत सुशासनको अवस्थाले अनुगमनको जिम्मा केन्द्र मातहत ल्याइएको सरकारको भनाइ

बचत तथा ऋण सहकारीलाई राष्ट्रिय, प्रदेश र जिल्लास्तरमा वर्गीकरण गरी एक व्यक्तिले क्रमशः ५० लाख, २५ लाख र १० लाखसम्म मात्र बचत राख्न पाउने सीमा

एउटै व्यक्तिले करोडौं रकम जम्मा गरेको र त्यसमा सम्पत्ति श्रद्धीकरणको समेत आशंका भएकाले सीमा तोक्नुपरेको सरकारको दाबी

वार्षिक ५० करोड रुपैयाँभन्दा बढी कारोबार भएका संस्थाको नियमन राष्ट्रिय बैकबाट गर्न प्रस्ताव गरेको थियो। तर, संघीय संसद्बाट उक्त व्यवस्था पारित नभएपछि सरकारले अध्यादेशबाट नयाँ प्रावधान ल्याएको हो। एपीजीले आगामी जनवरीमा सम्पत्ति श्रद्धीकरण निवारणमा नेपालले गरेको प्रगतिको समीक्षा गर्दै छ। उक्त समीक्षाका आधारमा एफएटीएफले नेपाललाई सम्पत्ति श्रद्धीकरणको छैरो सूची (ग्रे लिस्ट) मा राख्ने/नराख्ने निर्णय गर्नेछ। उक्त समयसीमा नजिकिँदै गर्दा सरकारले हतारहतार अध्यादेशबाट कानून संशोधन गरेको हो। भूमि व्यवस्था, सहकारी तथा गरीबी निवारण मन्त्रालयका सचिव अर्जुनप्रसाद पोखरेल सम्पत्ति श्रद्धीकरण निवारण मूल्यांकन प्रतिवेदन र सहकारी संस्थाहरूको संस्थागत सुशासनको अवस्थाले बचत तथा ऋण सहकारी अनुगमनको जिम्मा संघीय सरकारअन्तर्गत नै ल्याइएको र यसका लागि शक्तिशाली नियमनकारी निकायको प्रावधान राखिएको बताउँछन्। 'एपीजीको स्विकृति पाएपछि यसले आईपीओ जारी गर्न तथा ऋण सहकारीको नियामक

बनाउन दबाव थियो,' उनले भने, 'प्रदेश र स्थानीय तहहरूले अनुगमन पनि गर्न सकेनन् र संस्थाहरूमा पनि समस्या बढेपछि प्राधिकरणको व्यवस्था गरिएको हो।' स्थानीय तहहरूले वित्तीय कारोबार गर्ने सहकारीको अनुगमन संघीय सरकारले नै गरिनु भन्ने राय व्यक्त गरेको समेत उनले दाबी गरे।

संविधानमा प्रदेश र स्थानीय तहको एकल अधिकार तथा संघ, प्रदेश र स्थानीय तहको साभ्ना अधिकार सूचीमा सहकारीलाई राखिएको छ। सहकारीको नियमन संघको एकल अधिकारको सूचीमा भए पनि अधिकार बाँडफाँट गर्ने कार्यविस्तृतीकरण प्रतिवेदनमा संस्था दर्तादेखि नियमनसम्मको अधिकार स्थानीय तहसम्म दिनु गल्ती भएको राष्ट्रिय योजना आयोगका तत्कालीन सदस्य डा. जयकान्त राउतको संयोजकत्वमा गठन गरेको सहकारी क्षेत्र सुधार सुझाव कार्यदलको प्रतिवेदनले २ वर्षअघि नै औल्याएको थियो।

सहकारी विभागको २०७४ सालको तथ्यांकअनुसार देशभरका ३४ हजार ५१२ संस्थामध्ये सबैभन्दा बढी २९ हजार स्थानीय तह मातहत छन्। प्रदेश मातहतमा ५ हजार र संघ मातहत १५०

मात्र छन्।

अध्यादेशमा बचत तथा ऋण सहकारी नियमनको अधिकार प्राधिकरणमा मात्र राखिएको छ। अध्यादेशमा प्राधिकरणमा रहेको अधिकार प्रदेश र स्थानीय तहबाट समेत कार्यान्वयन गर्न सक्ने प्रावधान राखिएकाले उनीहरूको अधिकार खोसिएको रूपमा अध्यादेश नभिल्ले मन्त्रालयका सचिव पोखरेलको तर्क छ। 'प्राधिकरणले आफूमा निहित अधिकार संघ, प्रदेश र स्थानीय रजिस्ट्रारमार्फत कार्यान्वयन गर्न सक्ने प्रावधान राखिएको छ,' उनले भने, 'मापदण्ड बनेपछि दर्ता, अनुगमनको काम प्रदेश र स्थानीय तहबाट समेत हुन्छ।'

सहकारी विभागका पूर्वरजिस्ट्रार तथा सहकारीविज्ञ सुदर्शन ढकाल वित्तीय सहकारीको नियमन विशेषज्ञ काम भएकाले त्यो क्षमता प्रदेश र स्थानीय सरकारमा नहुने बताउँछन्। 'वित्तीय कारोबारको नियमन गर्न विज्ञता चाहिन्छ, त्यसैले यो काम कि केन्द्रीय बैकले गर्नुपर्छ या छुट्टै निकाय हुनुपर्छ,' उनले भने, 'नयाँ अध्यादेशबाट सहकारी नियमनका लागि प्राधिकरण गठन र राष्ट्रिय बैकको दायराभित्र पनि समेटिनु उपयुक्त छ।'

अध्यादेशमा हालको राष्ट्रिय सहकारी विकास बोर्डलाई नै प्राधिकरणमा रूपान्तरण गरी बचत तथा ऋण सहकारी नियमनको जिम्मेवारी तोकिएको छ। प्राधिकरण सञ्चालक समितिमा नेपाल राष्ट्रिय बैकको समेत प्रतिनिधित्व हुने व्यवस्था छ।

यसैगरी अध्यादेशले सहकारीमा भइरहेको कारोबारलाई खुम्च्याउने गरी व्यक्तिले बचतमा सीमा पनि तोकिएको छ। बचत तथा ऋण सहकारीलाई राष्ट्रिय, प्रदेश र जिल्लास्तरमा वर्गीकरण गरी एक व्यक्तिले क्रमशः ५० लाख, २५ लाख र १० लाख रुपैयाँसम्म मात्र बचत राख्न पाउने गरी सीमा तोकिएको छ। एक व्यक्ति एउटा मात्र बचत तथा ऋण सहकारीको सदस्य बन्न पाउने व्यवस्था पनि अध्यादेशमा छ।

सहकारी अभियन्ताहरूले नियमनका लागि प्राधिकरण गठनलाई स्वागत गरे पनि बचतमा सीमा तोक्ने व्यवस्थामा आपत्ति व्यक्त गरेका छन्। बागमती प्रदेश सहकारी संघका अध्यक्ष रामशरण शर्मा भिभिने व्यक्तिगत बचतमा सीमा तोक्नु सहकारीको स्वायत्तताविपरीत रहेको बताउँछन्। 'नियमन प्रभावकारी हुनुपर्छ भन्ने विषयमा हामीले पनि आवाज उठाउँदै आएका हौं,' उनले भने, 'यसको नाममा व्यक्तिगत बचतमा सीमा तोक्ने प्रावधान मान्य छैन।'

» बाँकी पृष्ठ ५ मा

भारततर्फ तस्करी हुँदा चीनबाट लसुनको अस्वाभाविक आयात : भन्सार विभाग

चालू वर्षको ५ महीनामै चीनबाट ५ अर्ब ३६ करोड बराबरको लसुन आयात

प्रशान्त खड्का

काठमाडौं

चीनबाट अस्वाभाविक रूपमा लसुन आयात बढ्नुमा यसको भारत तस्करी जिम्मेवार रहेको भन्सार विभागको प्रारम्भिक अध्ययनले देखाएको विभागका एक उच्च अधिकारीले बताएका छन्। चालू आर्थिक वर्ष (आव) को शुरूदेखि नै चीनबाट अस्वाभाविक रूपमा लसुन आयात भएको विभागको तथ्यांकले देखाउँछ। चालू आवको ५ महीनामै ५ अर्ब ३६ करोड रुपैयाँ बराबरको ४० हजार टन लसुन आयात भएको विभागको तथ्यांक छ। मूल्यको हिसाबले यो आयात अधिल्लो आवको सोही अवधिको तुलनामा ७९० प्रतिशतले बढेको हो। गत आवको सोही अवधिमा चीनबाट ६० करोड २१ लाख रुपैयाँको ४ हजार ६०० मेट्रिक टन लसुन आयात भएको थियो। यसरी अस्वाभाविक रूपमा लसुन भित्रिएपछि अर्थ मन्त्रालयले विभागलाई यसको कारण खोज्न निर्देशनसमेत दिएको थियो। 'हाम्रो प्रारम्भिक अध्ययनले नेपाल-भारतबीचको खुला सिमानाको फाइदा उठाउँदै व्यवसायीले चीनबाट आयात गरेर भारततर्फ तस्करी गरेको पाइएको छ,' विभागका सूचना अधिकारी मुक्तिप्रसाद श्रेष्ठले आर्थिक अभियानसँग भने।

उनका अनुसार विभागले आयातकर्ता व्यवसायीसँग पनि यसबारे छलफल गरेको थियो। उक्त छलफलका आधारमा चीनबाट लसुन आयात गरेर अर्बौं बाटोबाट भारत निकाली भइरहेको खुलेको हो। 'विभागले गरेको अध्ययनअनुसार चीनबाट लसुन आयात गरेर यसरी अर्बौं रूपमा भारततर्फ निकाली गर्न अधिकांश नयाँ व्यवसायी संलग्न भएको पाइएको छ,' श्रेष्ठले भने।

नेपाल र भारतमा फले लसुनको दाँजोमा चिनियाँ लसुन पोर्टलियो र ठूलो छ, यसको प्रयोग पनि सहज हुने भएकाले चाइनिज लसुनधर्म भारतीय बजारमा समेत आकर्षण बढिरहेको व्यवसायी बताउँछन्। अस्वाभाविक आयातको कारण पत्ता लगाउन र त्यसको निकासी कर्हा भइरहेको छ भन्नेबारे सूक्ष्म अध्ययन गर्ने विभागलाई निर्देशन दिइएको अर्थ मन्त्रालयका प्रवक्ता महेश भट्टराईले जानकारी दिए।

चीनबाट लसुन आयात

आर्थिक वर्ष	आयात मूल्य (रुपैयाँ)	आयात परिमाण (मेट्रिक टन)
२०८१/८२ मईसम्म मसान्तसम्म	५ अर्ब ३६ करोड	४० हजार
२०८०/८१	२ अर्ब २२ करोड	१७ हजार
२०७९/८०	१ अर्ब ११ करोड	९ हजार
२०७८/७९	१ अर्ब ४ करोड	९ हजार
२०७७/७८	१ अर्ब ४ करोड	९ हजार

स्रोत : भन्सार विभाग

- यस वर्षको ५ महीनामा अधिल्लो वर्षको तुलनामा ७९० प्रतिशतले बढ्यो आयात
- अस्वाभाविक आयातबारे सूक्ष्म अध्ययन गर्न भन्सार विभागलाई अर्थ मन्त्रालयको निर्देशन
- प्रारम्भिक अध्ययनअनुसार भारततर्फ तस्करी भएको भन्सार विभागको निष्कर्ष
- चिनियाँ लसुन पोर्टलियो र ठूलो भएका कारण प्रयोग पनि सहज हुने भएकाले लोकप्रिय

उनका अनुसार विगतमा नेपालमा खपत हुने लसुनको परिमाण र आयातको अवस्थाबारे समेत सूक्ष्म अध्ययन गरी मन्त्रालयमा रिपोर्टिङ गर्न अर्थले निर्देशन गरेको छ। विभागको पछिल्ला ४ वर्षको तथ्यांक हेर्दा चीनबाट आयात हुने लसुनको मात्रा अधिल्ला ३ आवको तुलनामा २०८०/८१ देखि केही बढेको देखिएको छ। तर, चालू वर्षको आयात भने बढी नै अस्वाभाविक देखिएको छ।

कृषि तथा पशुपन्छी विकास मन्त्रालयको तथ्यांकअनुसार नेपालमा करीब साढे ९ हजार हेक्टर जमीनमा लसुन खेती गरिन्छ। आव २०७९/८० मा नेपालमा ९ हजार ५७० हेक्टर जमीनमा ७३ हजार ५९६ मेट्रिक टन लसुन उत्पादन भएको मन्त्रालयको तथ्यांक छ। व्यवसायीले भने

चीनमा यतिबेला लसुन भित्र्याउने समय भएको र नेपालमा भर्खर रोपेकाले आयात बढेको बताएका छन्। कालीमाटी फलफूल तथा तरकारी बजार व्यवसायी समितिका अध्यक्ष गीताप्रसाद आचार्य भन्छन्, 'अहिले चीनमा नयाँ लसुन उत्पादन हुने समय हो। तर, हाम्रोमा चैत/वैशाखतिर मात्रै नयाँ लसुन उत्पादन हुन्छ। त्यस कारण यहाँ आयात बढेको हो। तर, अहिलेको आयात केही अस्वाभाविक देखिएको छ।'

केही व्यापारीले चिनियाँ लसुन नेपाल हुँदै भारत पनि गएकाले आयात बढेको बताएका छन्। नेपाली व्यापारीले यतिबेला चीनबाट लसुन आयात गरेर भारतमा समेत निर्यात गरिरहेकाले आयात अस्वाभाविक देखिएको उनीहरूको भनाइ छ।

६ वटा लघुबीमा कम्पनीको आईपीओ आउँदै

नेपाल धितोपत्र बोर्डले प्राथमिकता क्रमका आधारमा काम अघि बढाउने

नेपाल धितोपत्र बोर्डले प्राथमिकता क्रमका आधारमा काम अघि बढाउने

नेपाल धितोपत्र बोर्डले प्राथमिकता क्रमका आधारमा काम अघि बढाउने

नेपाल धितोपत्र बोर्डले प्राथमिकता क्रमका आधारमा काम अघि बढाउने

नेपाल धितोपत्र बोर्डले प्राथमिकता क्रमका आधारमा काम अघि बढाउने

नेपाल धितोपत्र बोर्डले प्राथमिकता क्रमका आधारमा काम अघि बढाउने

नेपाल धितोपत्र बोर्डले प्राथमिकता क्रमका आधारमा काम अघि बढाउने

नेपाल धितोपत्र बोर्डले प्राथमिकता क्रमका आधारमा काम अघि बढाउने

नेपाल धितोपत्र बोर्डले प्राथमिकता क्रमका आधारमा काम अघि बढाउने

नेपाल धितोपत्र बोर्डले प्राथमिकता क्रमका आधारमा काम अघि बढाउने

नेपाल धितोपत्र बोर्डले प्राथमिकता क्रमका आधारमा काम अघि बढाउने

नेपाल धितोपत्र बोर्डले प्राथमिकता क्रमका आधारमा काम अघि बढाउने

नेपाल धितोपत्र बोर्डले प्राथमिकता क्रमका आधारमा काम अघि बढाउने

नेपाल धितोपत्र बोर्डले प्राथमिकता क्रमका आधारमा काम अघि बढाउने

नेपाल धितोपत्र बोर्डले प्राथमिकता क्रमका आधारमा काम अघि बढाउने

नेपाल धितोपत्र बोर्डले प्राथमिकता क्रमका आधारमा काम अघि बढाउने

नेपाल धितोपत्र बोर्डले प्राथमिकता क्रमका आधारमा काम अघि बढाउने

नेपाल धितोपत्र बोर्डले प्राथमिकता क्रमका आधारमा काम अघि बढाउने

नेपाल धितोपत्र बोर्डले प्राथमिकता क्रमका आधारमा काम अघि बढाउने

नेपाल धितोपत्र बोर्डले प्राथमिकता क्रमका आधारमा काम अघि बढाउने

प्रजिता बुढाथोकी

काठमाडौं

आधा दर्जन लघु बीमा कम्पनीले अहिले पूँजी बढाउन प्रारम्भिक शेरार निष्कासन (आईपीओ) को प्रक्रिया थालेका छन्। नेपालमा तीन जीवन र चार निर्वाचन गरी सात लघुबीमा कम्पनी सञ्चालनमा छन्। एउटाबाहेक अन्य ६ ओटा कम्पनीले आईपीओका लागि नेपाल बीमा प्राधिकरणबाट सैद्धान्तिक स्विकृति पाएका छन्। यसमध्ये गार्डियन माइक्रो लाइफ इन्स्योरेन्सले पुस २१ गतेदेखि सर्वसाधारणमा आईपीओ जारी गर्दै छ। नेपाल धितोपत्र बोर्ड (सेबोन) बाट पनि स्विकृति पाएपछि यसले आईपीओ जारी गर्न लागेको हो। अन्य पाँचओटाले

शेरार निष्कासन प्रक्रियामा गएका कम्पनी

कम्पनी	निष्कासन गर्न लागेको किता	अवस्था
क्रेट माइक्रो लाइफ इन्स्योरेन्स	२,२५०,०००	२०८१ भदौ २० गते सेबोनमा निवेदन
नेपाल माइक्रो इन्स्योरेन्स	२,२५०,०००	२०८१ भदौ २४ गते सेबोनमा निवेदन
प्रोटेक्टिभ माइक्रो इन्स्योरेन्स	२,२५०,०००	२०८१ असोज २० गते सेबोनमा निवेदन
स्टार माइक्रो इन्स्योरेन्स	२,२५०,०००	२०८१ मङ्सिर ९ गते सेबोनमा निवेदन
लिबर्टी माइक्रो लाइफ इन्स्योरेन्स	२,२५०,०००	२०८१ मङ्सिर २० गते सेबोनमा निवेदन
गार्डियन माइक्रो लाइफ इन्स्योरेन्स	२,२५०,०००	पुस २१ देखि सर्वसाधारणमा शेरार जारी गर्दै

विभिन्न मितिमा प्राधिकरणबाट आईपीओका लागि सैद्धान्तिक स्विकृति पाएको अवस्था छ। उनीहरूले अब धितोपत्र बोर्डबाट स्विकृति लिनुपर्ने हुन्छ। क्रेट माइक्रो लाइफ इन्स्योरेन्स, नेपाल माइक्रो इन्स्योरेन्स, प्रोटेक्टिभ माइक्रो

इन्स्योरेन्स, स्टार माइक्रो इन्स्योरेन्स र लिबर्टी माइक्रो लाइफ इन्स्योरेन्सले सैद्धान्तिक स्विकृति पाएका हुन्। सात लघुबीमा कम्पनीमध्ये अब टुष्ट माइक्रो इन्स्योरेन्सले मात्र आईपीओ निष्कासनका लागि प्राधिकरणबाट सैद्धान्तिक सहमति पाउन बाँकी छ। आईपीओ निष्कासन जान लघुबीमा कम्पनीहरूलाई कारोबार सञ्चालनको १ वर्ष पूरा हुनुपर्ने व्यवस्था छ। बीमा ऐनमा भएको व्यवस्थाबमोजिम बीमकले बीमा व्यवसाय शुरू गरेको १ वर्ष पूरा भएका कम्पनीलाई आईपीओ निष्कासनका लागि सैद्धान्तिक सहमति प्रदान गरेको प्राधिकरणका उपनिर्देशक एवम् कानून विभाग प्रमुख साम्भाराज लामिछानेले बताए।

» बाँकी पृष्ठ ५ मा

पोखरा फाइनान्स संकटउन्मुख

काठमाडौं (अख) ।

राष्ट्रियस्तरको वित्त कम्पनी पोखरा फाइनान्स संकटउन्मुख अवस्थामा पुगेको छ। कम्पनीको खराब कर्जा लगातार बृद्धि हुनुका साथै पूँजीकोष अनुपात पनि तोकिएको मापदण्डभन्दा तल भरेपछि नेपाल राष्ट्रिय बैकले शीघ्र सुधारात्मक कारवाहीको तयारी गरेको छ। राष्ट्रिय बैकको निर्देशनअनुसार फाइनान्सको वित्तीय अवस्था सुधार नभएकाले कारवाही गर्नपर्ने अवस्था देखिएको स्रोतले बताएको छ। 'हामी फाइनान्सको अवस्था विश्लेषण गरिरहेका छौं,' स्रोतले भन्यो, 'यसको अहिलेको वित्तीय अवस्था भनेको शीघ्र सुधारात्मक कारवाही हुने अवस्था हो।'

फाइनान्स कम्पनीको चालू आर्थिक वर्षको असोजसम्मको तथ्यांकअनुसार यसले १२ अर्ब ३९ करोड रुपैयाँ निक्षेप संकलन गरी ७ अर्ब ५७ करोड रुपैयाँ कर्जा प्रवाह गरेको छ। उक्त अवधिसम्म फाइनान्स ४ करोड ९० लाख रुपैयाँ घाटामा छ। यसैगरी असोजमा यसको खराब कर्जा अनुपात १४ दशमलव ४४ प्रतिशत छ। गत आवको यसै अवधिमा कम्पनीको खराब कर्जा अनुपात ४ दशमलव १३ प्रतिशत मात्र थियो। यस्तै गत आवको असोजमा १४ दशमलव २९ प्रतिशत पूँजीकोष अनुपात रहेकोमा घटेर यस वर्ष असोजमा १० दशमलव ९९ प्रतिशत कायम भएको छ। राष्ट्रिय बैकको निर्देशनअनुसार वित्तीय संस्थाको खराब कर्जा ५ प्रतिशतभन्दा बढी र पूँजीकोष अनुपात १० प्रतिशतभन्दा कम भएको अवस्थामा शीघ्र सुधारात्मक कारवाही गर्न सक्छ।

» बाँकी पृष्ठ ५ मा

कर्णालीका नौ जिल्लामा गुणस्तर परीक्षण प्रयोगशाला स्थापना हुँदै

काँक्रेविहार (सुर्खेत) । कर्णालीका नौ जिल्लामा गुणस्तर परीक्षण प्रयोगशाला स्थापना हुने भएका छन् । चालू आर्थिक वर्षभित्रमा ती जिल्लामा प्रयोगशाला स्थापना गरिने भौतिक पूर्वाधार तथा शहरी

विकास मन्त्रालयका सूचना अधिकारी प्रविण कार्कीले बताए । प्रयोगशाला सञ्चालन गर्न नौ जना प्रयोगशाला प्राविधिकको दरबन्दी सृजना गरेर प्रक्रिया प्रारम्भ भएको उनले जानकारी दिए । प्रदेश राजधानी सुर्खेतमा

आर्थिक वर्ष २०७९/०८० मा प्रयोगशाला स्थापना भइसकेको छ । हाल उक्त प्रयोगशालाले कर्णालीका सबै जिल्लाको काम गर्दै आएको छ । वार्षिक रू. २० लाख आम्दानी पनि भएको उनले बताए । प्रयोगशालामा

बालुवा, सिमेन्ट, गिट्टीलगायत निर्माण सामग्रीको गुणस्तर परीक्षण हुनेछ । ढलान भएका संरचना, कालोपत्र गरिएका सडक, ढलान हुनुअघिको 'बेस' र 'सब-बेस'को 'डेन्सिटी' परीक्षण पनि हुनेछ । रासस

तस्वीर : रासस

बेलुन नेपाल प्रालिको आयोजनामा पोखराको पामेमा आयोजित अन्तराष्ट्रिय बेलुन महोत्सवमा सोमवार उडिरहेको बेलुन । महोत्सव पुस ९ गतेदेखि शुरू भएको हो ।

अब विकट छैन 'बोबाड गाउँ'

दोरपाटन । सदरमुकाम बागलुङ बजारदेखि फन्डै एक सय पाँच किलोमिटर पश्चिममा पर्छ 'बोबाड गाउँ' । नेपालको एक मात्र सिकार आरक्ष दोरपाटनको प्रवेशद्वारको रूपमा रहेको बोबाड गाउँ एक दशक अगाडिसम्म निकै विकट मानिन्थ्यो । तर पछिल्लो समय विकासले गति लिन थालेपछि यस गाउँको मुहार फेरिएको छ ।

बाक्को जनजाति र दलित समुदायको बस्ती रहेको बोबाड गाउँमा स्थानीय सरकार स्थापनापछि स्वास्थ्य, शिक्षासहितको विकास पनि क्रमिक रूपमा भएको छ । दोरपाटन नगरपालिका-८ र ९ मा पर्ने बोबाड गाउँ विसं २०६६ मा सडकले जोडिएको थियो । त्यसभन्दा अगाडिसम्म यहाँ अधिकांश नागरिकहरूले घोडा, खच्चडमा सामान ढुवानी गरेर प्रयोग गर्ने गर्थे ।

गाउँमा सडक पुगेको थिएन, जसले गर्दा स्थानीयको जनजीवन कष्टकर नै थियो । घुम्ती बसाइँ गर्ने यहाँका स्थानीय बर्खामा दोरपाटन र हिउँदमा बोबाडमा बस्ने गर्छन् । कृषि र पशुपालनबाट जिविकोपार्जन गर्दै आएका उनीहरूको जीवनशैली अहिले बदलिएको छ । पन्ध्र वर्ष अगाडि बोबाड गाउँमा सडक पुगे पनि लामो समयसम्म यातायात सञ्चालन हुन सकेको थिएन ।

पछिल्लो समय कच्ची सडक भए पनि दैनिक यातायात सञ्चालन हुने गर्छन् । सडकले गाउँसँगै यहाँका हजारौं नागरिकको

जीवनशैली बदली दिएको स्थानीय ७६ वर्षीय तमबहादुर कायतले बताए । आफूले बोबाड गाउँ यसरी परिवर्तन होता भन्ने कल्पना नगरेको उनको भनाइ छ । कायतले सडकले गाउँमा ठूलो परिवर्तन लिएको बताए ।

उनले भने, 'हामी त गाईभैसी र खेतीपाती गरेर जीवन धान्यौं, अहिलेको जस्तो सडक थिएन, गाडी चल्दैनथे, नुन, तेल

विकासले गति लिएको बताए । पहिले गाउँमा कोही विरामी हुँदा डोकोमा बोकेर दिनभर लगाएर अस्पताल पुऱ्याएको स्मरण गर्दै अहिले टोलमै स्वास्थ्य संस्था सञ्चालनमा आएको उनको भनाइ छ ।

दोरपाटन जाँदाआउँदा घोडामा चढनुपर्ने बाध्यता हटेको भन्दै अहिले दैनिक गाडी चल्दा आलु, स्याउ, सिमी र अन्य उत्पादन बजारमा पुऱ्याउन सहज भएको सुनार बताउँछन् ।

र चामल ल्याउनका लागि बूटवल पुगनुपर्थ्यो, बूटवल पुग्न १२ दिन लाग्थ्यो, अहिले घरमै सबैथोक आउँछ, उति बेला पढ्ने चलन थिएन, अहिले त गाउँमा हाई स्कूल बनेको छ, बसे बालबालिकाले पढ्न पाएका छन्, हामीहरू त न पढ्न पायौं, न बिमार लाग्दा उपचार पायौं ।'

स्थानीय कूलवहादुर सुनारले सडकले बोबाड गाउँलाई बजारसँग सिधा जोड्दा

राष्ट्रिय प्राथमिकताको आयोजना सालभण्डौ-दोरपाटन सडकको बीचमा पर्ने बोबाड गाउँमा पछिल्लो समय धमाधम पक्की घर भवनसमेत बन्दै गएका छन् । जिल्लाको सुदूरपश्चिम मानिने यस गाउँमा सडक आएपछि नागरिकको जीवनस्तरसमेत फेरिएको दोरपाटन नगरपालिका उपप्रमुख धनबहादुर कायत (कल्याण)ले बताए । रासस

एनएमबि बैंक लिमिटेड बबरमहल, काठमाडौंको तपसिलको ऋणीहरूलाई कर्जा चुक्ता भुक्तान गर्न आउने बारेको ३५ (पैतिस) दिने सूचना

(प्रकाशित मिति: २०८१/०९/१६ को आर्थिक अभियान राष्ट्रिय दैनिक)

यस बैंकको तपसिलमा उल्लेखित ऋणीहरूले विभिन्न कर्जा शिर्षक अन्तर्गत लिएको ऋणकर्जाको तोकिएको समयावधि भित्रमा तिर्नु बुझाउनु पर्ने रकमहरू तिन बुझाउनका लागि पटक पटक लिखित तथा मौखिक तरताकेता गर्दा समेत नतिगी, नबुझाई ऋणकर्जा सम्बन्धि शर्त बन्दैजस्तोको उल्लंघन गर्नु भएकोले ऋणकर्जा चुक्ता भुक्तान गर्न व्याउने बारेको यो ३५ (पैतिस) दिने सार्वजनिक सूचना प्रकाशित गरिएको छ । यो सूचना प्रकाशित भएको मितिले ३५ (पैतिस) दिनभित्र यस बैंकमा सम्पर्क राखी तपाईं ऋणीहरूले लिएको ऋणकर्जाको सम्पूर्ण बाँचा, व्याज लगायत अन्य दायित्वहरू समेत चुक्ता भुक्तान गर्नुहोला । उपरोक्त तोकिएको म्यादभित्र बैंकलाई तिर्नु, बुझाउनु पर्ने सम्पूर्ण रकम (बाँचा, व्याज, हर्जाना व्याज आदि) नबुझाएमा प्रचलित कानून तथा ऋणी र यस बैंकबीच भएको लिखतको शर्त अनुसार ऋणीको नाम कर्जा कर्णको कालो सूचीमा समावेश गरिने तथा धितोमा रहेको तपसिलमा उल्लेखित सम्पत्तिहरू लिलाम विक्की गरी यस बैंकको लेना रकम असूल उपर गरिनेछ । कथंकाचित लिलाम विक्कीबाट प्राप्त रकमले लेना रकम असूल उपर हुन नपुग्न भएमा वा धितोको सम्पत्ति लिलाम विक्की हुन नसकेमा प्रचलित कानून बमोजिम अन्य कानूनी कारवाहीहरूको प्रक्या थालनी गरिने व्यहोरा समेत सम्बन्धित ऋणी, व्यक्तिगत जमानतकर्ताहरू तथा धितो जमाना दिनु हुने महानुभावहरूलाई समेत यसै सूचनाद्वारा जानकारी गराउँदछौं ।

तपसिल

ऋणी, कर्जा शिर्षक, व्यक्तिगत जमानतकर्ताहरू र धितो लेखिएएको सम्पत्तिको विवरण

१. ऋणीको नाम: गौतम बुद्ध मावली आर्यल सन्ध्यायर्स कर्जा शिर्षक: शोभरडाण्ड सुविधा र आवधिक कर्जा
(नेपाल सरकार, वाणिज्य मन्त्रालय, वाणिज्य विभाग, वाणिज्य कार्यालय रुपन्देहीमा दर्ता रहेको) दर्ता नं.: ३८१७०/०७३, दर्ता मिति: २०७३/०७/०१, स्थायी लेखा नं.: ६०१२०३७८३, ठेगाना: रुपन्देही जिल्ला, देवदह न.पा. वडा नं. ३ ।

प्रोप्राईटर:

हयाराम थारु: ना.प्र.प.नं. (जारी मिति/स्थान): ९७३२ (२०५७/०९/१०/रुपन्देही), बाजेको नाम: रुपन थारु, बाबुको नाम: निराही थारु, ठेगाना: रुपन्देही जिल्ला, केरवानी गा.वि.स. वडा नं. ६ स्थायी ठेगाना भई हाल रुपन्देही जिल्ला, देवदह न.पा. वडा नं. ३ ।

व्यक्तिगत जमानतकर्ताहरू:

क. राज कुमारी थारू: ना.प्र.प.नं. (जारी मिति/स्थान): ६/२८९० (२०४६/०२/२८/रुपन्देही), बाबुको नाम: ठाकुर प्रसाद थारु, ससुराको नाम: रुपन थारु, पतिको नाम: निराही थारु, ठेगाना: रुपन्देही जिल्ला, केरवानी गा.वि.स. वडा नं. ६ स्थायी ठेगाना भई हाल रुपन्देही जिल्ला, देवदह न.पा. वडा नं. ३ ।

ख. शारदा चौधरी: ना.प्र.प.नं. (जारी मिति/स्थान): ३७३०२८/१९७ (२०६३/१०/२५/रुपन्देही), बाबुको नाम: शंकर प्रसाद चौधरी, ससुराको नाम: निराही थारु, पतिको नाम: हयाराम थारु, ठेगाना: रुपन्देही जिल्ला, ख वनगाई गा.वि.स. वडा नं. ७ स्थायी ठेगाना भई हाल रुपन्देही जिल्ला, देवदह न.पा. वडा नं. ३ ।

२. ऋणीको नाम: हयाराम थारु

कर्जा शिर्षक: व्यक्तिगत ओभरडाण्ड
ना.प्र.प.नं. (जारी मिति/स्थान): ९७३२ (२०५७/०९/१०/रुपन्देही), बाजेको नाम: रुपन थारु, बाबुको नाम: निराही थारु, ठेगाना: रुपन्देही जिल्ला, केरवानी गा.वि.स. वडा नं. ६ स्थायी ठेगाना भई हाल रुपन्देही जिल्ला, देवदह न.पा. वडा नं. ३ ।

व्यक्तिगत जमानतकर्ताहरू:

क. राज कुमारी थारू: ना.प्र.प.नं. (जारी मिति/स्थान): ६/२८९० (२०४६/०२/२८/रुपन्देही), बाबुको नाम: ठाकुर प्रसाद थारु, ससुराको नाम: रुपन थारु, पतिको नाम: निराही थारु, ठेगाना: रुपन्देही जिल्ला, केरवानी गा.वि.स. वडा नं. ६ स्थायी ठेगाना भई हाल रुपन्देही जिल्ला, देवदह न.पा. वडा नं. ३ ।

ख. शारदा चौधरी: ना.प्र.प.नं. (जारी मिति/स्थान): ३७३०२८/१९७ (२०६३/१०/२५/रुपन्देही), बाबुको नाम: शंकर प्रसाद चौधरी, ससुराको नाम: निराही थारु, पतिको नाम: हयाराम थारु, ठेगाना: रुपन्देही जिल्ला, ख वनगाई गा.वि.स. वडा नं. ७ स्थायी ठेगाना भई हाल रुपन्देही जिल्ला, देवदह न.पा. वडा नं. ३ ।

३. ऋणीको नाम: शारदा चौधरी

कर्जा शिर्षक: सम्पत्ति धितो कर्जा
ना.प्र.प.नं. (जारी मिति/स्थान): ३७३०२८/१९७ (२०६३/१०/२५/रुपन्देही), बाबुको नाम: शंकर प्रसाद चौधरी, ससुराको नाम: निराही थारु, पतिको नाम: हयाराम थारु, ठेगाना: रुपन्देही जिल्ला, ख वनगाई गा.वि.स. वडा नं. ७ स्थायी ठेगाना भई हाल रुपन्देही जिल्ला, देवदह न.पा. वडा नं. ३ ।

व्यक्तिगत जमानतकर्ताहरू:

क. राज कुमारी थारू: ना.प्र.प.नं. (जारी मिति/स्थान): ६/२८९० (२०४६/०२/२८/रुपन्देही), बाबुको नाम: ठाकुर प्रसाद थारु, ससुराको नाम: रुपन थारु, पतिको नाम: निराही थारु, ठेगाना: रुपन्देही जिल्ला, केरवानी गा.वि.स. वडा नं. ६ स्थायी ठेगाना भई हाल रुपन्देही जिल्ला, देवदह न.पा. वडा नं. ३ ।

ख. हयाराम थारु: ना.प्र.प.नं. (जारी मिति/स्थान): ९७३२ (२०५७/०९/१०/रुपन्देही), बाजेको नाम: रुपन थारु, बाबुको नाम: निराही थारु, ठेगाना: रुपन्देही जिल्ला, केरवानी गा.वि.स. वडा नं. ६ स्थायी ठेगाना भई हाल रुपन्देही जिल्ला, देवदह न.पा. वडा नं. ३ ।

ग. भगोती थारु: ना.प्र.प.नं. (जारी मिति/स्थान): १९१८७ (२०६०/०४/०७/रुपन्देही), बाजेको नाम: रुपन थारु, बाबुको नाम: निराही थारु, ठेगाना: रुपन्देही जिल्ला, केरवानी गा.वि.स. वडा नं. ६ स्थायी ठेगाना भई हाल रुपन्देही जिल्ला, देवदह न.पा. वडा नं. ३ ।

घ. सुन केसरी चौधरी: ना.प्र.प.नं. (जारी मिति/स्थान): ३७१००२/३३३३५ (२०६९/०४/२९/रुपन्देही), बाजेको नाम: रुपन थारु, बाबुको नाम: निराही चौधरी, ठेगाना: रुपन्देही जिल्ला, देवदह न.पा. वडा नं. ३ ।

साथि उल्लेखित तिन नौ ऋणीहरूको लागि धितो लेखिएएको सम्पत्तिको विवरण:

रुपन थारुको नाति, निराही थारुको छोरा, रुपन्देही जिल्ला, केरवानी गा.वि.स. वडा नं. ६ स्थायी ठेगाना भई हाल रुपन्देही जिल्ला, देवदह न.पा. वडा नं. ३ बस्ने हयाराम थारुको नाममा मालपोत कार्यालय बूटवल, रुपन्देहीको लगतमा दर्ता श्रेष्ठा कायम रहेको रुपन्देही जिल्ला, केरवानी गा.वि.स./न.पा. वडा नं. ४/ग स्थित कि.नं. ७९० को क्षेत्रफल ०-१७-४-५-० विघाको जग्गा र उक्त जग्गामा बनेको घरटहरा लगायत सम्पुर्ण लिगलगापात समेत ।

ऋणी गौतम बुद्ध मावली आर्यल सन्ध्यायर्स र ऋणी शारदा चौधरीको लागि धितो लेखिएएको सम्पत्तिहरूको विवरण:

ठाकुर प्रसाद थारुको छोरी, रुपन थारुको बहुरी, निराही थारुको पत्नी, रुपन्देही जिल्ला, केरवानी गा.वि.स. वडा नं. ६ स्थायी ठेगाना भई हाल रुपन्देही जिल्ला, देवदह न.पा. वडा नं. ३ बस्ने राज कुमारी थारुको नाममा मालपोत कार्यालय बूटवल, रुपन्देहीको लगतमा दर्ता श्रेष्ठा कायम रहेको रुपन्देही जिल्ला, केरवानी गा.वि.स./न.पा. वडा नं. ४/ग स्थित कि.नं. १२ र २६२ को क्षेत्रफल क्रमशः ०-३-१० र ०-५-५ विघाको जग्गा र उक्त जग्गामा बनेको घरटहरा लगायत सम्पुर्ण लिगलगापात समेत ।

४. ऋणीको नाम: विनय कुमार हलुवाई

कर्जा शिर्षक: जग्गा खरीद कर्जा
ना.प्र.प.नं. (जारी मिति/स्थान): २/१६२२९ (२०५६/१०/०४/रुपन्देही), बाजेको नाम: मोती लाल हलुवाई, बाबुको नाम: वैजनाथ हलुवाई, ठेगाना: रुपन्देही जिल्ला, सिद्धार्थनगर न.पा., वडा नं. ५ ।

व्यक्तिगत जमानतकर्ताहरू:

क. रती थपलिया: ना.प्र.प.नं. (जारी मिति/स्थान): ३७१०२३/२/३६२१५ (२०६५/०२/२६/रुपन्देही), बाबुको नाम: श्याम प्रसाद थपलिया, ससुराको नाम: वैजनाथ हलुवाई, पतिको नाम: विनय कुमार हलुवाई, ठेगाना: रुपन्देही जिल्ला, सिद्धार्थनगर न.पा., वडा नं. ५ ।

ख. वैजनाथ हलुवाई: ना.प्र.प.नं. (जारी मिति/स्थान): ५९८७ (२०३४/०४/१६/रुपन्देही), बाजेको नाम: गुम्ती राम हलुवाई, बाबुको नाम: मोती लाल हलुवाई, ठेगाना: रुपन्देही जिल्ला, सिद्धार्थनगर न.पा., वडा नं. ५ ।

धितो लेखिएएको सम्पत्तिहरूको विवरण:

क. मोती लाल हलुवाईको नाति, वैजनाथ हलुवाईको छोरा, रुपन्देही जिल्ला, सिद्धार्थनगर न.पा., वडा नं. ५ बस्ने विनय कुमार हलुवाईको नाममा मालपोत कार्यालय बूटवल, रुपन्देहीको लगतमा दर्ता श्रेष्ठा कायम रहेको रुपन्देही जिल्ला, केरवानी गा.वि.स./न.पा., वडा नं. ८/ग स्थित कि.नं. १११८ को क्षेत्रफल १९९.६९ ब.मि. को जग्गा र उक्त जग्गामा बनेको घरटहरा लगायत सम्पुर्ण लिगलगापात समेत ।

ख. मोती लाल हलुवाईको नाति, वैजनाथ हलुवाईको छोरा, रुपन्देही जिल्ला, सिद्धार्थनगर न.पा., वडा नं. ५ बस्ने विनय कुमार हलुवाईको नाममा मालपोत कार्यालय कावासोती, नवलपरासी (बर्दघाट सुस्ता पूर्व) को लगतमा दर्ता श्रेष्ठा कायम रहेको नवलपरासी(बर्दघाट सुस्ता पूर्व) जिल्ला, बेनीमणीपुर गा.वि.स./न.पा., वडा नं. १ स्थित कि.नं. ७५२ को क्षेत्रफल १९५५.०० ब.मि. को जग्गा र उक्त जग्गामा बनेको घरटहरा लगायत सम्पुर्ण लिगलगापात समेत ।

५. ऋणीको नाम: विनय कुमार हलुवाई

कर्जा शिर्षक: क्रेडिट कार्ड
ना.प्र.प.नं. (जारी मिति/स्थान): २/१६२२९ (२०५६/१०/०४/रुपन्देही), बाजेको नाम: मोती लाल हलुवाई, बाबुको नाम: वैजनाथ हलुवाई, ठेगाना: रुपन्देही जिल्ला, सिद्धार्थनगर न.पा., वडा नं. ५ ।

६. ऋणीको नाम: उबनट फुड एण्ड बेभेरेज सन्ध्यायर्स

कर्जा शिर्षक: ओभरडाण्ड सुविधा र बैंक जमानत
(नेपाल सरकार, वाणिज्य मन्त्रालय, वाणिज्य विभाग, कमलामाई नगर कार्यपालिका, उद्योग विकास शाखा, सिन्धुली ३ नं. प्रदेशमा दर्ता रहेको), दर्ता नं.: २६६५/०७४/०७५, दर्ता मिति: २०७४/१०/२१, स्थायी लेखा नं.: ६०२६३२९३३, ठेगाना: सिन्धुली जिल्ला, गोलन्जोर गा.पा., वडा नं. ७ ।

प्रोप्राईटर:

एहना नेवार: ना.प्र.प.नं. (जारी मिति/स्थान): ४०२४८ (२०६२/०२/२३/सोलुखा), बाजेको नाम: हस्त मान नेवार, बाबुको नाम: अम्बर बहादुर नेवार, ठेगाना: दोलखा जिल्ला, जिरी गा.वि.स., वडा नं. ६ स्थायी ठेगाना भई हाल सिन्धुली जिल्ला, गोलन्जोर गा.पा., वडा नं. ७ ।

व्यक्तिगत जमानतकर्ताहरू:

क. अम्बर बहादुर नेवार: ना.प्र.प.नं. (जारी मिति/स्थान): १४५१८ (२०४५/०९/२०/रामेछाप), बाजेको नाम: केवल मान नेवार, बाबुको नाम: हस्त मान नेवार, ठेगाना: रामेछाप जिल्ला, भुजी गा.वि.स., वडा नं. ४ स्थायी ठेगाना भई हाल सिन्धुली जिल्ला, गोलन्जोर गा.पा., वडा नं. ७ ।

ख. पवित्रा राई: ना.प्र.प.नं. (जारी मिति/स्थान): ०७०१६६/१११५ (२०६७/०५/१०/धनकुटा), बाबुको नाम: नान्द राई, ससुराको नाम: अम्बर बहादुर नेवार, पतिको नाम: एहना नेवार, ठेगाना: धनकुटा जिल्ला, आधिखाला गा.वि.स., वडा नं. ५ स्थायी ठेगाना भई हाल सिन्धुली जिल्ला, गोलन्जोर गा.पा., वडा नं. ७ ।

ग. सोलमी नेवार: ना.प्र.प.नं. (जारी मिति/स्थान): १४५५० (२०४५/०९/२१/रामेछाप), बाबुको नाम: राम बहादुर नेवार, ससुराको नाम: हस्त मान नेवार, पतिको नाम: अम्बर बहादुर नेवार, ठेगाना: रामेछाप जिल्ला, गुणेश्वर गा.वि.स., वडा नं. ४ स्थायी ठेगाना भई हाल सिन्धुली जिल्ला, गोलन्जोर गा.पा., वडा नं. ७ ।

७. ऋणीको नाम: एहना नेवार

कर्जा शिर्षक: सम्पत्ति धितो कर्जा
ना.प्र.प.नं. (जारी मिति/स्थान): ४०२४८ (२०६२/०२/२३/सोलुखा), बाजेको नाम: हस्त मान नेवार, बाबुको नाम: अम्बर बहादुर नेवार, ठेगाना: दोलखा जिल्ला, जिरी गा.वि.स., वडा नं. ६ स्थायी ठेगाना भई हाल सिन्धुली जिल्ला, गोलन्जोर गा.पा., वडा नं. ७ ।

व्यक्तिगत जमानतकर्ताहरू:

क. अम्बर बहादुर नेवार: ना.प्र.प.नं. (जारी मिति/स्थान): १४५१८ (२०४५/०९/२०/रामेछाप), बाजेको नाम: केवल मान नेवार, बाबुको नाम: हस्त मान नेवार, ठेगाना: रामेछाप जिल्ला, भुजी गा.वि.स., वडा नं. ४ स्थायी ठेगाना भई हाल सिन्धुली जिल्ला, गोलन्जोर गा.पा., वडा नं. ७ ।

ख. पवित्रा राई: ना.प्र.प.नं. (जारी मिति/स्थान): ०७०१६६/१११५ (२०६७/०५/१०/धनकुटा), बाबुको नाम: नान्द राई, ससुराको नाम: अम्बर बहादुर नेवार, पतिको नाम: एहना नेवार, ठेगाना: धनकुटा जिल्ला, आधिखाला गा.वि.स., वडा नं. ५ स्थायी ठेगाना भई हाल सिन्धुली जिल्ला, गोलन्जोर गा.पा., वडा नं. ७ ।

ग. सोलमी नेवार: ना.प्र.प.नं. (जारी मिति/स्थान): १४५५० (२०४५/०९/२१/रामेछाप), बाबुको नाम: राम बहादुर नेवार, ससुराको नाम: हस्त मान नेवार, पतिको नाम: अम्बर बहादुर नेवार, ठेगाना: रामेछाप जिल्ला, गुणेश्वर गा.वि.स., वडा नं. ४ स्थायी ठेगाना भई हाल सिन्धुली जिल्ला, गोलन्जोर गा.पा., वडा नं. ७ ।

साथि उल्लेखित दुई ऋणीहरूको लागि धितो लेखिएएको सम्पत्तिहरूको विवरण:

क. राम बहादुर नेवारको छोरी, हस्त मान नेवारको बहुरी, अम्बर बहादुर नेवारको पत्नी, रामेछाप जिल्ला, गुणेश्वर गा.वि.स., वडा नं. ४ स्थायी ठेगाना भई हाल सिन्धुली जिल्ला, गोलन्जोर गा.पा., वडा नं. ७ बस्ने सोलमी नेवारको नाममा मालपोत कार्यालय सिन्धुलीको लगतमा दर्ता श्रेष्ठा कायम रहेको सिन्धुली जिल्ला, भिमेश्वर गा.वि.स./न.पा., वडा नं. १/क स्थित कि.नं. ४९७ को क्षेत्रफल ०-२-०-० रोपनीको जग्गा र उक्त जग्गामा बनेको घरटहरा लगायत सम्पुर्ण लिगलगापात समेत ।

ख. केवल मान नेवारको नाति, हस्त मान नेवारको छोरा, रामेछाप जिल्ला, भुजी गा.वि.स., वडा नं. ४ स्थायी ठेगाना भई हाल सिन्धुली जिल्ला, गोलन्जोर गा.पा., वडा नं. ६ स्थित कि.नं. ९१६, ९१७, ९१८, ९१९ र ९२० को क्षेत्रफल क्रमशः ५२०.००, ४२०.००, ४०५.००, १०२५.०० र १७५५.०० ब.मि. को जग्गा र उक्त जग्गामा बनेको घरटहरा लगायत सम्पुर्ण लिगलगापात समेत ।

८. ऋणीको नाम: एहना नेवार

कर्जा शिर्षक: क्रेडिट कार्ड
ना.प्र.प.नं. (जारी मिति/स्थान): ४०२४८ (२०६२/०२/२३/सोलुखा), बाजेको नाम: हस्त मान नेवार, बाबुको नाम: अम्बर बहादुर नेवार, ठेगाना: दोलखा जिल्ला, जिरी गा.वि.स., वडा नं. ६ स्थायी ठेगाना भई हाल सिन्धुली जिल्ला, गोलन्जोर गा.पा., वडा नं. ७ ।

एनएमबि बैंक लिमिटेड
कर्जा अर्जनी विभाग, नक्साल, काठमाडौं
सम्पर्क नं. ९७०-०१-७७५६३५४, ०१-४५३६८३७, ९८५९१३४९९

नेपाल फाईनान्स लिमिटेडको ३२औं वार्षिक साधारण सभा प्रयोजनार्थ शेयर दाखिल खाेरज (Book Close) कार्य बन्द बारेको सूचना

प्रकाशित मिति : २०८१/०९/१६

यस संस्थाको ३२औं वार्षिक साधारण सभा प्रयोजनका लागि भोलि मिति २०८१/०९/१७ गते १ (एक) दिनका लागि संस्थाको शेयरधनी दर्ता किताब शेयर दाखिला खाेरज (Book Close) कार्य बन्द गरिने व्यहोरा शेयरधनी लगायत सम्बन्धीत सबैमा जानकारीका लागि अनुरोध गर्दछौं । नेपाल स्टक एक्सचेन्ज लिमिटेडमा मिति २०८१/०९/१६ गतेसम्म कारोबार भई ७ (सात) दिनभित्र यस संस्थाको शेयर रजिष्ट्रार प्रभु क्यापिटल लिमिटेडमा प्राप्त शेयर नामसारीको लिखतको आधारमा शेयरधनी दर्ता कितावमा कायम शेयरधनीहरूले मात्र उक्त वार्षिक साधारण सभामा भाग लिन पाइने हुँदा सम्बन्धीत सबै शेयरधनी तथा खरिदकर्ताहरूले सोही अनुसार गर्नु हुन अनुरोध गर्दछौं ।

आर्थिक विकासको उद्देश्य मानिसको जीवनस्तर सुधार्नु हो न कि संख्यात्मक वृद्धिलाई मात्र बढाउनु ।

- **रोबर्ट एफ केनेडी**

सम्पादकीय

सहकारी प्राधिकरण स्वायत्त होला ?

संविधानले तीनखम्बे अर्थनीतिको एउटा खम्बा मानेको सहकारीमा व्यापक रूपमा समस्या देखिएपछि त्यसलाई नियमन गर्न र बचतकर्ताको पैसा ढुङ्ग नदिन विशेष व्यवस्था आवश्यक भएको सन्दर्भमा सरकारले तीनओटा ऐन संशोधन र एउटा ऐन खारेज गरी 'सहकारीसम्बन्धी केही नेपाल ऐनलाई संशोधन गर्न बनेको अध्यादेश, २०८१' ल्याएको छ । अध्यादेशमार्फत सहकारी ऐन २०७४, नेपाल राष्ट्र बैंक ऐन २०५८ र निक्षेप तथा कर्जा सुरक्षण कोष ऐन २०७३ संशोधन गरिएको छ भने राष्ट्रिय सहकारी विकास बोर्ड ऐन, २०४९ खारेज भएको छ । अध्यादेशले बचत तथा ऋण सहकारी संस्थाको नियमनका लागि 'राष्ट्रिय सहकारी नियमन प्राधिकरण' गठन गर्ने व्यवस्था गरेको छ । प्राधिकरण जत्तिको शक्तिशाली हुन्छ त्यति नै सहकारीको सही नियमन हुन्छ तर प्राधिकरण स्वायत्त हुने आधार भने कमजोर देखिन्छ ।

अध्यादेशले सहकारीलाई नियमन गर्न प्राधिकरणका रूपमा काम गर्ने गरी राष्ट्रिय सहकारी नियमन निकाय गठन गर्ने व्यवस्था गरेको छ जसमा राष्ट्र बैंकका निर्देशक र मन्त्रालयको सहचिव सदस्यका रूपमा रहनेछन् । नियामक निकाय (प्राधिकरण)को मुख्य काम बचत तथा ऋणको मुख्य कारोबार गर्ने सहकारी संस्थाको दर्ता, नियमन, सुपरिवेक्षण, अनुगमन तथा प्रतिवेदन प्रणालीलागत विषयमा राष्ट्रिय मापदण्ड बनाई कार्यान्वयन गर्ने गराउने, सहकारी संस्थाको सञ्चालन सम्बन्धमा नियामकीय मापदण्ड जारी गर्ने, नियमन, अनुगमन र सुपरिवेक्षण गर्ने, गराउने, उजुरी लिने, प्राप्त उजुरी उपर जाँचबुझ गर्ने र सम्बद्ध संस्थालाई निर्देशन दिने, सहकारी संस्थाहरूको परीक्षण गर्ने गराउने, उजुरीको कारबाही र किनारा गर्दा जिल्ला अदालतलाई भए सरहको अधिकार प्रयोग गर्नलागत जिम्मेवारी तोकिएको छ । नियमको पालना नगर्ने सहकारीलाई गर्ने कारबाहीको व्यवस्थामेत अध्यादेशमा गरिएको छ ।

एकै व्यक्ति एकैपटक एकभन्दा बढी सहकारीको सदस्य हुन नपाउने र भएकोमा १ वर्षभित्र एउटामा मात्र सदस्यता कायम गर्नुपर्ने तथा सहकारीको कार्यकारी पदमा एउटै व्यक्ति दुई

सहकारीलाई सही बाटोमा लैजान गठन गर्न लागिएको प्राधिकरणले दर्ता शुल्क आदि लिने व्यवस्था गरिएको छैन र उसले स्रोतका लागि सरकार नै गुहार्नुपर्ने देखिन्छ ।

कार्यकालभन्दा बढी नरहने व्यवस्थामेत गरिएको छ । स्थानीय तहको सहकारीमा बढीमा १० लाखसम्म, प्रदेश तहको सहकारीमा २५ लाखसम्म र संघीय तहको सहकारीमा ५० लाखभन्दा बढी बचत गर्न नपाउने व्यवस्थामेत गरिएको छ । बचत तथा ऋणको कारोबार गर्ने प्रत्येक सहकारीले अनिवार्य रूपमा निक्षेप तथा कर्जा सुरक्षण कोषको सदस्यता लिनुपर्ने व्यवस्था गरिएको छ । सहकारी संस्था वा समस्यग्रस्त घोषणा भएको सहकारी संस्थाको सदस्यले जम्मा गरेको ५ लाख सैन्यसम्मको बचत पहिलो प्राथमिकतामा राखी भुक्तानी गर्नुपर्ने र त्योभन्दा बढी रकम दामासाहीले फिर्ता हुने व्यवस्था गरिएको छ । सहकारी संस्था वा व्यवस्थापन समितिले समष्टि वा ऋण प्रदान गर्दा लिएको धितो सुरक्षण विक्री गर्नसक्ने व्यवस्था पनि गरिएको छ । कतिपयले सहकारीमा ढुबेको ५ लाखसम्मको रकम सरकारले फिर्ता गर्नुपर्ने व्यवस्था तनिएकोमा अध्यादेशको आलोचना गरेको पनि पाइन्छ । तर, सरकारले यसरी ढुबेको रकम फिर्ता गर्न सम्भव हुन र त्यो तर्कसंगत पनि हुँदैन ।

अहिले कतिपय सहकारीका सञ्चालकले आफूलाई जेलबाहिर आउन दिए जायजेशा विक्री गरेर बचतकर्ताको रकम तिर्ने बढाइरहेका छन् । तर, त्यसो गर्न सकिएको छैन । यस्तोमा अध्यादेशले अदालतमा चलेको सहकारी ठगी तथा अपचरनको मुद्दा विचारधीन भएको वा फैसला भए पनि मिलापत्र हुने व्यवस्था गरेको छ । यसो भएमा सहकारीको बचत फिर्ता गर्न सहज हुन सक्छ ।

सहकारी अध्यादेशका धेरैजसो प्रावधान उपयुक्त देखिए पनि त्यसको कार्यान्वयन कसरी हुन्छ भन्ने कुराले धेरै अर्थ राख्छ । कानूनी व्यवस्था कार्यान्वयनमा गए त्यसले अहिलेको केही समस्या सम्बोधन गर्न सक्छ । तर, मुख्य कुरा आगामी दिनमा सहकारीका नाममा हुने ठगीलाई रोक्नु अध्यादेशको उद्देश्य देखिन्छ । सहकारीलाई सही बाटोमा लैजान गठन गर्न लागिएको प्राधिकरणले दर्ता शुल्क आदि लिने व्यवस्था गरिएको छैन र उसले स्रोतका लागि सरकार नै गुहार्नुपर्ने देखिन्छ । बैंकहरूको नियमनमा राष्ट्र बैंक जत्तिकै प्राधिकरण स्वायत्त र बलियो भए मात्र सहकारीको सही नियमन हुन सक्छ ।

त्यारी पोशाक उद्योगको विकासमा समग्र पहुँच अवसरको उपयोगमा चुकदै नेपाल

त्यारी पोशाकको निर्यातमा नेपाललाई प्राप्त अवसर र चुनौतीहरूको मिडीन विश्लेषण गरी त्यारी पोशाकको समग्र विकासका लागि एकीकृत पहुँचको अवधारणामा रही यस क्षेत्रको सर्वांगीण विकास गर्नु आवश्यक रहेको छ ।

- **कृष्णराज बजगाई**

विश्वमा त्यारी पोशाकका प्रमुख

आयातकर्ता देशहरू (अब यूएस डलर)

देश	२०१९	२०२०	२०२१	२०२२	२०२३
युएसए	८७	७१	८७	१०५	८२
जर्मनी	३९	३७	४२	४७	४१
फ्रान्स	२४	२१	२४	२७	२६
जापान	२८	२४	२४	२५	२४
स्पेन	१९	१६	१९	२२	२०
युके	२५	२३	२१	२४	२०
इटाली	१६	१४	१६	२०	२०
नेदरल्यान्ड्स	१५	१३	१६	१८	१६
पोल्यान्ड	८	१०	१३	१३	१२
द. कोरिया	१०	९	११	१२	१२

स्रोत : आईटीसी ट्रेडम्याप

परिमाणमैत्री हुनुपर्ने छ । यी क्षेत्रमा प्रतिस्पर्धी हुने गरी देशभित्र व्यापक मूल्य शृंखलाको विकास गर्न चुनौती हाप्पसामु टड्कारो रूपमा देखापरेको छ । उपयुक्त पुठभूमिमा विश्वमा त्यारी पोशाकको आयातको प्रवृत्ति आकर्षक रहेको छ । विगत २४ वर्षमा विश्वमा त्यारी पोशाकको आयातमा

विश्वमा त्यारी पोशाकका प्रमुख

आयातकर्ता देशहरू (अब यूएस डलर)

देश	२०१९	२०२०	२०२१	२०२२	२०२३
चीन	१३८	१२५	१५७	१६८	१५४
बंगलादेश	४१	३६	४६	५८	५०
भियतनाम	३०	२७	२९	३४	३०
इटाली	२४	२१	२५	२७	२८
जर्मनी	२४	२३	२६	२६	२७
टर्की	१६	१५	१८	१९	१८
फ्रान्स	१२	१०	१३	१४	१५
भारत	१६	१२	१५	१७	१५
स्पेन	१४	१२	१५	१६	१४
नेदरल्यान्ड्स	११	११	१४	१४	१४

स्रोत : आईटीसी ट्रेडम्याप

मुलुकहरू चीन, बंगलादेश, भियतनाम र भारतको विशेषता भन्दा भिन्न विशेषता बोकेका यूरोपेली मुलुकहरूको त्यारी पोशाकको निर्यातमा बहुमूल्य ब्रान्डेड पोशाकको बाहुल्य रहेको छ । यसरी एशिया र यूरोप त्यारी पोशाकका भिन्दाभिन्दै विशेषता बोकेका त्यारी पोशाकका दुई महत्त्वपूर्ण आपूर्ति

नेपाली उत्पादनको विशेषताको बारेमा प्रचारप्रसार गर्दै वातावरणमैत्री नैतिक पक्ष सम्बोधन गरेको मूल्यप्रतिस्पर्धी गुणस्तरीय पहिरेनहरू पर्याप्त मात्रामा उत्पादन गर्दै ग्राहकले निर्धारण गरेको समयमा आपूर्ति गर्न सक्ने क्षमता प्राप्त गर्ने हो भने पहिरेन उत्पादनहरूले नेपालको अर्थतन्त्रमा रहेका थुप्रै नकारात्मक तानाबानाहरूलाई सुल्टाउने क्षमता राख्छ ।

लगभग दुई गुणाले वृद्धि भएको छ । यस अवधिमा सन् २००४मा त्यारी पोशाको विश्व आयात २५९ अर्ब यूएस डलर रहेकोमा सन् २०२३ मा सो ४४७ अर्ब यूएस डलर पुगेको छ । आयातको आकर्षक वृद्धिमा विश्वमा त्यारी पोशाकका प्रमुख आयातकर्ता मुलुकहरूमा युएसए, जर्मनी, फ्रान्स, जापान, स्पेन, युके, इटाली, नेदरल्यान्ड्स, पोल्यान्ड, दक्षिण कोरियाजस्ता मुलुकको आयातको योगदान रहे तापनि अन्य साना आयातकर्ता मुलुकहरूको योगदान पनि उल्लेख्य रहेको छ । सुखद विषय भनेको ती सबै मुलुकहरूसँग नेपालको प्रगाढ सम्बन्ध रहेको छ र नेपाली उत्पादनहरूप्रति ती देशमा सरकारी तह र जनस्तरमा बेग्लै सद्भाव रहेको छ ।

विश्वको त्यारी पोशाक निर्यातको आयाम भन्ने भिन्न रहेको छ । विश्वका प्रमुख निर्यातकर्ता मुलुकहरूमा चीन, बंगलादेश, भियतनाम, इटाली, जर्मनी, टर्की, फ्रान्स, भारत, स्पेन र नेदरल्यान्ड्स रहेका छन् । यस निर्यातमा एशियाली मुलुक र यूरोपेली मुलुकहरूको बाहुल्य रहेको छ । चीन, बंगलादेश, भियतनाम र भारत एशियाका त्यारी पोशाकका प्रमुख खेलाडीका रूपमा रहेका छन् भने यूरोपेली मुलुकहरू इटाली, जर्मनी फ्रान्स, स्पेन, नेदरल्यान्ड्स र टर्की त्यारी पोशाकका प्रमुख आपूर्तिकर्ता मुलुकका रूपमा रहेका छन् । सस्तो उत्पादनका लागि ब्याति पाएका एशियाली

केन्द्रका रूपमा रहेका छन् । यसरी हेर्दा नेपाललाई त्यारी पोशाकका यी दुवै थरी आयामका रूपमा विकास गर्न सम्भावना रहेको छ ।

नेपालको त्यारी पोशाकको वर्तमान अवस्था भने भिन्न प्रकारको रहेको छ । त्यारी पोशाक नेपालको प्रमुख निर्यातजन्य वस्तुका रूपमा उदाउँदा त्यारी पोशाकको आयात भने भीमकाय रहेको छ । आर्थिक वर्ष २००८/०९ को तुलनामा त्यारी पोशाकको आयातमा ७ गुणा वृद्धि भएको छ भने त्यारी पोशाकको निर्यातमा भने केवल २ गुणामात्र वृद्धि भएको छ । नेपालबाट हुने आयातमा चीनको अंश ७० प्रतिशत रहेको छ भने २८ प्रतिशत पहिरेनको आयात भारतबाट हुने गरेको छ । आर्थिक वर्ष २००८/०९मा नेपालको त्यारी पोशाकको निर्यात रू. ६ अर्ब १८ करोड र आयात रू. ४ अर्ब ८२ करोड भई नेपाल खुद निर्यातकर्ताको रूपमा रहेको थियो । परन्तु आर्थिक वर्ष (आव) २०१०/११ देखि नेपाल त्यारी पोशाकको खुद आयातकर्ता मुलुकका रूपमा देखा पर्दै आव २०२३/२४ मा रू. ११ अर्ब ९९ करोडको निर्यात र ३५ अर्ब १७ करोडको आयातसहित पहिरेन क्षेत्रमा नेपालको व्यापारघाटा मात्रै रू. २३ अर्ब १८ करोड पुगेको छ ।

माथि उल्लिखित तथ्यांक र परिवेशले त्यारी पोशाकका लागि नेपालभित्र र बाहिर दुवैतर्फ विशाल सम्भावना रहेको छ । आवश्यकता भनेको

पाठक पत्र

हुन त नयाँ स्टक एक्सचेन्ज ल्याउने नल्हाउने विषयमा निकै विवाद भएको हो । सरकारले पनि यस विषयमा अध्ययन समितिसमेत बनाएकोथियो।त्यसलेनयाँस्टककोवाटो खुला गरेको हो ।

एकथरीको विचारमा संस्थागत सुशासनको उच्च मूल्य मान्यता कायम गर्न नसक्ने पक्षलाई स्टक एक्सचेन्ज सञ्चालन गर्न दिने हो भने समग्र वित्तीय प्रणाली नै जोखिममा पर्ने सम्भावना हुन्छ । समिति नै नयाँ स्टकलाई लाइसेन्स दिनका लागि बनेको थियो, तर लाइसेन्स दिन नमिल्ने भावसहित निष्कर्ष बनेपछि प्रतिवेदनको सुभाब खण्डमा फरक भाषा राखिएको बताइन्छ । हुन त नेप्सेको विचारमा स्टक एक्सचेन्ज सञ्चालन गर्न दिनु उपयुक्त हुन्छ । त्यसो त नेप्सेमात्र होइन, बोर्डले रणनीतिक रूपमा आफूलाई सुधार गर्दा कानूनी सुधार, संस्थागत क्षमता विकास सुदृढीकरण, धितोपत्र बजार तथा वस्तु बजारको विकास, जोखिम व्यवस्थापन तथा सुशासन, नियमन तथा सुपरिवेक्षण र लगानीकर्ता शिक्षा तथा सचेतनामा

ध्यान दिन आवश्यक छ । बोर्डले प्रणालीगत जोखिमको व्यवस्थापन तथा न्यूनीकरणमा जोड दिनुपर्छ । अहिले लगानीकर्ता शिक्षा तथा सचेतना बढाउन आवश्यक छ । पूँजी बजार साक्षरता प्रवर्द्धन गर्नुपर्छ । लगानीकर्ताको हित संरक्षण गर्नुपर्छ । पूँजी बजार सम्बद्ध प्रभावकारी सूचना सम्प्रेषण गर्नुपर्छ ।

अहिले भइरहेकै सेवा अपर्याप्त रहेको बेला नयाँ एक्सचेन्जको कुरा गर्नु अन्याया होइन । तर, नेपालमा लाइसेन्स राज छ । सरकार लाइसेन्स बेचेर पैसा कमाउँछ । अनि लाइसेन्स विक्री गर्दा ठूलो भ्रष्टाचार हुन्छ । त्यसैले भ्रष्टाचारकै लागि नयाँ एक्सचेन्जको कुरा ल्याएको भन्नेमा धेरैमा विश्वास पाइन्छ । सरकारले पारदर्शिता अपनाएन भने यसै पनि विकास हुन नसकेको पूँजी बजार भन्नै विषयन सक्छ । अहिले चलखेल भएर शेयर बजारप्रति नै अविश्वास बढिरहेको सन्दर्भमा नयाँ एक्सचेन्जले कसरी काम गर्छ भन्ने कुरा महत्त्वपूर्ण हुन्छ ।

दिवस थापा

वालाजु, काठमाडौं ।

सहकारी अध्यादेश

किन ?

सरकारले हतार हतारमा सहकारी अध्यादेश ल्यायो । किन अध्यादेश नै ल्याउनु परेको होला ?

नेपालको पहिरेन व्यापार (मूल्य रू. अर्बमा)

आर्थिक वर्ष (सन्)	निर्यात	आयात
२००८/०९	६.१७	४.८२
२००९/१०	५.०८	४.९६
२०१०/११	५.७२	६.३७
२०११/१२	५.१७	७.८५
२०१२/१३	६.००	८.९९
२०१३/१४	६.४३	११.२९
२०१४/१५	७.९३	१०.२९
२०१५/१६	८.७७	१२.८७
२०१६/१७	७.७४	१३.४८
२०१७/१८	८.२५	१६.०६
२०१८/१९	८.२५	३१.८३
२०१९/२०	६.६४	२४.०२
२०२०/२१	७.८६	३०.१०
२०२१/२२	१०.०६	३२.९८
२०२२/२३	११.४१	२५.९३
२०२३/२४	११.९९	३५.१७

विश्वको त्यारी पोशाक आयात

वर्ष (सन्)	मूल्य (अर्ब यूएस डलर)
२००४	२५.९
२००५	२७.६
२००६	२९.९
२००७	३२.७
२००८	३५.३
२००९	३९.६
२०१०	३४.२
२०११	३९.३
२०१२	३५.५
२०१३	३९.९
२०१४	४०.८
२०१५	३९.०
२०१६	३८.३
२०१७	३९.९
२०१८	४२.८
२०१९	४२.९
२०२०	३७.६
२०२१	४३.५
२०२२	४९.३
२०२३	४४.७

स्रोत: आईटीसी ट्रेडम्याप

यी सम्भावनाहरूलाई व्यवहारमा उतार्ने पहिरेन उद्योगको समग्र विकासको उपयुक्त अवधारणाको रहेको छ ।

कून् जटिल विषयलाई उपमा दिनुपर्दा तानाबाना भन्ने गरिन्छ जुन शब्दको व्युत्पत्ति पहिरेन क्षेत्रबाट विकास भएको हो । निश्चय नै यस उद्योगको विकास गर्न पर्दा नेपथ्य र अग्रभाग दुवैतर्फ धेरै तानाबानाहरूको विकास गर्न र सुल्काउन बेग्लै किसिमको योग्यताको आवश्यकता पर्छ । यी तानाबानाहरूको व्यवस्थापन गर्न कच्चापदार्थदेखि कपडासम्म र स्वदेशी बजार र बाह्य बजारका सबै पक्षको समानुपातिक विकासका लागि तथा गर्नु आवश्यक हुन्छ ।

कच्चापदार्थ उत्पादनदेखि बाह्य मुलुकमा ग्राहकका घरसम्म नेपाली पहिरेनको पहुँच स्थापित गर्न यस गगनपथभित्रका सबै चरणको विकासमा लाग्नु आवश्यक छ । यसका लागि वर्तमान विश्वमा उपयुक्त मानिएको प्राकृतिक रेशाको विभावीरहित उत्पादन, श्रमको सम्मानसहितको कच्चापदार्थ संकलन र प्रशोधन, धागो उत्पादन, कपडा उत्पादन र त्यारी पोशाक उत्पादन यी पाँच चरणमा सरकार र निजीक्षेत्रको व्यापक लगानी आवश्यक देखिएको छ । यसै गरी नेपाली उत्पादनलाई मूल्य, परिमाण, गुणस्तर, आपूर्ति क्षमता, नैतिकता प्रतिस्पर्धी बनाउन यी पाँचओटै क्षेत्रा समेत निजीक्षेत्र र सरकारको व्यापक उपस्थिति र लगानी आवश्यक देखिन्छ । माथि भनिएकै पहिरेन क्षेत्रमा आन्तरिक तानाबानाको अतिरिक्त बाह्य तानाबानाहरू पनि उत्तिकै महत्त्वपूर्ण रहेका छन् । ती तानाबाना भनेको पहिरेन उद्योगका सहायक उद्योगहरू हुन् । ती उद्योगहरूमा लेबल, प्याकेज सामग्री उत्पादन, टाँक, बटन जिपर, ट्रिम, इम्ब्रोइड्री, मेथिनरी उत्पादन, रंग उत्पादन, प्राकृतिक डाइङ उद्योग तथा मर्मत, जनशक्ति उत्पादनलागत अनेकौं उद्योग पर्छन् जो पहिरेन क्षेत्रमा मेरुकण्डका रूपमा रहेका छन् ।

यसका अतिरिक्त नेपाली उत्पादनको विशेषताका बारेमा प्रचारप्रसार गर्दै वातावरणमैत्री नैतिक पक्ष सम्बोधन गरेको मूल्यप्रतिस्पर्धी गुणस्तरीय पहिरेनहरू पर्याप्त मात्रामा उत्पादन गर्दै ग्राहकले निर्धारण गरेको समयमा आपूर्ति गर्न सक्ने क्षमता प्राप्त गर्ने हो भने पहिरेन उत्पादनहरूले नेपालको अर्थतन्त्रमा रहेका थुप्रै नकारात्मक तानाबानाहरूलाई सुल्टाउने क्षमता राख्छ ।

लेखक व्यापार तथा निकासी प्रवर्द्धन केन्द्रका

वरिष्ठ अधिकृत हुन् ।

नयाँ स्टक एक्सचेन्ज आवश्यक कि स्वार्थ ?

३ सय कम्पनी पनि सूचीकृत नभएको नेपालको शेयरबजारमा नयाँ स्टक एक्सचेन्ज दिने त्यारी सरकारले गरेको छ । सरकारी कम्पनी भएकाले राम्रो सुविधा दिन नसकेकाले निजी एक्सचेन्ज ल्याएर प्रतिस्पर्धा गराउन खोजिएको बताइएको छ ।

भारतजस्ता देशमा धेरै बटा एक्सचेन्ज भएको उदाहरण दिएर नेपालमा पनि त्यसै गर्नु कतिको जायज हुन्छ भन्न सकिन्छ । तर, शेयर बजारमा खुला चलखेल हुँदा पनि कुनै कारबाही गर्न नसक्ने नियामक र सरकार भएको मुलुकमा नयाँ एक्सचेन्ज आए त्यो भन्नै खतरा हुने देखिन्छ । सरकारले शेयर बजारमा सुधार खोजेको हो भने नयाँ होइन, नेप्सेलाई नै निजीकरण गर्नुपर्छ । नेपाल टेलिकमको सफल मोडल उदाहरण हुँदाहुँदै निजीक्षेत्रलाई भित्र्याउन खोज्नु कुनै पनि हालतमा उपयुक्त होइन ।

अहिले नियामकलाई पैसा खुवाएर एफपीओ, आईपीओ निकालेको र बुक बिल्डिङ गर्दा पैसा खाएको तथ्य बाहिर आएको छ । अब निजीक्षेत्र आयो भने त्यसले यस्तो विकृतिलाई मलजल गर्नेछ । पारदर्शी र सुशासन भएका भनिएका बैंकहरूमा विकृति अहिले एकपछि अर्को गर्दै बाहिरिइरहेको छ । यस्तोमा नयाँ एक्सचेन्जले पनि विकृति नै थप्ने आशंका छ ।

अभियान

१० वर्षअघिको आर्थिक अभियानबाट

आन्तरिकमा नौ र अन्तरराष्ट्रियमा सातओटा जहाज पुन्याउँछु

५ देखि ७ वर्षभित्रमा अन्तरराष्ट्रिय उडानका निमित्त वाइड र न्यारोबडी गरी कम्तीमा पाँचओटा जहाज किन्नुपर्छ । हामीसँग अन्तरराष्ट्रिय उडानका लागि हाल दुईओटामात्र जहाज छन् । त्यसो हुँदा हामीले चाहेजति र गर्नुपर्नेजति अन्तरराष्ट्रिय हवाई उडान गर्न सकेका छैनौं । त्यसैले ७ वर्षभित्रमा अन्तरराष्ट्रिय उडान गर्न सक्ने सातओटा जहाज पुन्याउने योजना बनाएको छु । आन्तरिक उडानका लागि पनि नौओटा जहाज हुनुपर्छ । यसमा दुईओटा सुगम गन्तव्य र बाँकी दुर्गम क्षेत्रमा लैजाने योजना बनाएको छु ।

चीनबाट जहाज ल्याउने विषय दुई देशका सरकारबीचको खरीद-विक्री प्रक्रिया हो । निगमको एकको पहलमा मात्र जहाज ल्याउन खोजिएको होइन । निगम सरकारको पूर्ण स्वामित्व भएको संस्था भएकै कारण नेपाल सरकारकै पहलमा जहाज अनुदान तथा खरीद प्रक्रिया अगाडि बढेको हो । यसकै पहिलो चरणअनुसार व्यापारिक सम्झौता नै भइसकेको छ ।

(नेपाल वायु सेवा निगमका महाप्रबन्धक मदन खरेलसँगको कुराकानीबाट) वर्ष ८, अंक ८१, आइतवार २४ मङ्सिर, २०६९

तस्वीर : रासल

कालीकोटको रासकोट नगरपालिकाका भेडापालक किसान उपल्लो भेगमा अत्यधिक चिसो बढेको र भेडालाई चरनको समस्या भएपछि भेडीगोठसहित डोटीको मेल्तातर्फ जाँदै ।

सतीघाटमा पक्की पुल नहुँदा नागरिकलाई सास्ती

भोजपुर । भोजपुर-संखुवासभालाई जोड्ने अरुण नदीको सतीघाटमा पक्की पुल नहुँदा स्थानीयलाई समस्या भएको छ । उत्तरी क्षेत्रबाट बाह्य जिल्ला प्रवेश गर्ने मुख्य नाकाका रूपमा रहेको यो स्थानमा पक्की पुल नहुँदा नागरिकले वर्षेनि दुःख भोग्दै आएका छन् । वैकल्पिक उपायको रूपमा यहाँ करीब ६ वर्ष अघिबाट फेरी सञ्चालन गरिएको छ । तर, विभिन्न प्राविधिक समस्या, हावाहुरी तथा पानीको बहाव बढेसँगै फेरी बन्द हुने भएकाले समस्या भेल्लुपनै स्थानीयवासीको भनाइ छ । अरुण नदीमा पक्की पुल नहुँदा उत्तरी क्षेत्रको व्यापारिक केन्द्रको षडानन्द नगरपालिका र सात्यासिलिछो गाउँपालिकाका नागरिकले वर्षौँबाट समस्या भोग्दै आएका छन् । सतीघाटमा पक्की पुल निर्माणको लागि राज्यले ध्यान दिन आवश्यक

रहेको स्थानीयवासी नवीन कार्कीले बताए । 'अरुण नदीमा पुल नहुँदा सिंगो उत्तरी क्षेत्रका नागरिकलाई समस्या छ,' उनले भने, 'नदीवारि षडानन्द क्षेत्रमा सडक कालोपत्र बन्दै छ । तर, विडम्बना अरुण नदीमा पुल नै छैन । यो नदीमा पुल बनिदिए हाम्रो क्षेत्रको विकासमा टेवा पुग्ने थियो।' वर्षा समयमा पानीको बहाव बढेपछि पूर्ण रूपमा फेरी बन्द हुने भएकाले भोलुंगे पुलबाट नै आवतजावतसँगै पिठ्युमा बोकेर सामान ओसार्नुपर्ने बाध्यताक अवस्था रहेको उनको भनाइ छ । 'सतीघाटमा पुल बन्छ भन्ने आशामा लामो समय बित्यो,' उनले भने, 'हालसम्म उत्तरी क्षेत्रबाट यो अरुण नदीको कुनै पनि स्थानमा पक्की पुल छैन । सवारीसाधन तार्ने सबैभन्दा ठूलो विकल्प नै यही फेरी हो । यो पनि वर्षा शुरू भएपछि बन्द हुन्छ । यहाँ २०७६ सालबाट फेरी

सञ्चालनमा आएको हो । विभिन्न प्राविधिक समस्याका कारण यो पनि बेलाबेलामा बन्द हुने गरेको छ । पानीको बहाव बढेपछि भने फेरी पूर्णरूपमा बन्द हुने स्थानीयवासीको भनाइ छ । नियमित रूपमा भने करीब ६/८ महीना मात्र फेरी सञ्चालन हुने गरेको छ । हिउँदको समयमा नदी पार गराउन विहान ७ बजेबाट बेलुका १० बजेसम्म फेरी सञ्चालन हुने गरेको छ । हाल यही फेरीको सहायताबाट षडानन्द नगरपालिका र सात्यासिलिछो गाउँपालिकाका वासिन्दा बाह्य जिल्ला आवतजावत गर्दै आएका छन् । फेरीले तत्कालीन समस्या समाधानमा केही राहत मिले पनि यो स्थायी समाधान नभएको षडानन्द नगरपालिका प्रमुख सुरेन्द्रकुमार उदासले बताए । यहाँ पक्की पुल निर्माणको लागि पहलकदमी गरिरहेको प्रमुख उदासको भनाइ छ । रासल

चिसोले बिरामी बढे

चितवन । चिसोका कारण अस्पतालहरूमा बिरामीको संख्या बढेको छ । पछिल्ला दिनमा चिसोका कारण हुने रोगको समस्या लिएर अस्पताल आउनेको संख्या बढेको छ । अस्पतालहरूमा बिरामीको चाप बढ्दै गएपछि चिकित्सकले चिसोबाट बच्न आग्रह गरेका छन् । भरतपुर अस्पतालका वरिष्ठ फिजिसियन डा. प्रमोद पौडेलका अनुसार उनको विभागमा दैनिक आउने बिरामीमध्ये २० प्रतिशतमा चिसोका समस्या देखिएको छ । उनले भने, 'चिसोका कारण रुघा, खोकी, ज्वरो, दम बढ्ने,

घाँटी दुख्नेजस्ता समस्याका बिरामी बढेका छन् ।' मुटुको समस्या र उच्च रक्तचापका बिरामीले चिसोमा हिँड्न उचित नहुने उनको भनाइ छ । हिँड्ने परेमा न्यानो कपडा लगाउने, नाक, मुख, टाउको घाँटी छोपेर, हातमा पन्जा लगाएर हिँड्न उनले सुझाए । भरतपुर अस्पतालका बालरोग विशेषज्ञ डा. खेमराज पौडेल अस्पतालमा उपचारका लागि आएका बालबालिकामध्ये ७० प्रतिशतमा चिसोको समस्या देखिएको बताउँछन् । चिसोका कारण बालबालिकामा रुघा, खोकी, निमोनिया, छालाको समस्या बढी देखिएको उनले जानकारी दिए । यसैगरी जोर्नी दुखाइका बिरामीको संख्या पनि अस्पतालमा बढेका छन् । रासल

रुग्ण उद्योग सञ्चालन गर्न उद्योगी व्यवसायीको आग्रह

नवलपुर (नवलपरासी) । नवलपरासी (बर्दघाट-सुस्तापूर्व) को गैंडाकोटमा भेला भएका उद्योगी व्यवसायीले देशभरका रुग्ण उद्योग पुनः सञ्चालनमा ल्याउन सरकारसँग आग्रह गरेका छन् । यहाँ दुई दिनसम्म सञ्चालन भएको नेपाल उद्योग तथा व्यवसाय महासंघको राष्ट्रिय विस्तारित बैठकले उत्पादन बन्द भई रुग्ण अवस्थाका उद्योग सञ्चालन गर्न सरकारसँग आग्रह गरेको हो ।

जन्मभूमिलगायत क्षेत्रलाई समेटी राष्ट्रिय गौरवको आयोजना सञ्चालन गर्नुपर्ने घोषणापत्रमा उल्लेख गरिएको छ । महत्त्वपूर्ण धार्मिक पर्यटकीय र ऐतिहासिक क्षेत्रमा कुनै पनि फोहरजन्य पदार्थ विसर्जन नगर्ने गरी यसको शुद्धता कायम गर्दै पर्यटकीय आर्थिक क्षेत्रको रूपमा विकास गर्न माग गरिएको छ । त्यस्तै, कोरोना नाकासहित गण्डकी कोरिडोरलाई व्यवस्थित गर्न तीन तहकै सरकारसँग आग्रह गरिएको छ । नेपालको

व्यवसायीले खुशी व्यक्त गरेका छन् । अझै पनि लगानीको बातावरण निर्माण नभइसकेको भन्दै राष्ट्रिय भेलाको आर्थिक गतिविधिमार्फत अवरोध ल्याउने विरोधाभासपूर्ण ऐन कानून र नियमावली संशोधन गर्दै व्यवसायमैत्री कर प्रशासन ल्याउन माग गरेको छ ।

नेपाल उद्योग तथा व्यवसाय महासंघको राष्ट्रिय विस्तारित बैठकले उत्पादन बन्द भई रुग्ण अवस्थाका उद्योग सञ्चालन गर्न सरकारसँग आग्रह गरेको हो ।

उत्तर दक्षिणमा रहेका दुई छिमेकी मुलुक भारत र चीन जोड्ने सबैभन्दा छोटो दूरीको केरुङ रसुवागढी हुँदै माडी ठोरीसम्मको द्रुतमार्ग निर्माण गरी यो क्षेत्रलाई आन्तरिक र बाह्य व्यापारको प्रमुख व्यापारिक केन्द्र (ट्रेडिङ हब) बनाउन घोषणापत्रमार्फत अपिल गरिएको छ । दुई ठूला प्रमुख राजनीतिक दल सहभागी भई निर्माण भएको सरकारले छोटो समयमा नै आर्थिक क्षेत्रमा देखिएको अवस्थालाई अत्योलप्रस्त सकारात्मक दिशातर्फ उन्मुख गराउने गरी आशाका किरण प्रवाह गर्न थालेकोप्रति उद्योगी

नेकपा एमालेका स्थायी कमिटी सदस्य तथा पूर्वमन्त्री भानुभक्त ढकालले राज्यले अपेक्षा गरेको उद्योग सुदृढीकरणका विषयमा धारणा राखेका थिए । कार्यक्रममा प्रधानमन्त्री केपी शर्मा ओलीका प्रमुख आर्थिक सल्लाहकार तथा पूर्वअर्थमन्त्री डा. युवराज खतिवडाले तथ्यांकसहित वर्तमान आर्थिक अवस्था, अर्थनीति र मौद्रिक नीतिमा गरिएका सुधारका विषय चर्चा गरेका थिए । उपस्थित व्यवसायीप्रतिनिधि तथा संघसंस्थाका पदाधिकारीले मुलुकमा व्यवसायीले भोग्नुपरेका समस्याबारे राखेका जिज्ञासा समस्यालाई सहजीकरण गर्दै ऐन, कानून परिवर्तन गर्नुपर्ने विषयमा पहलकदमी लिने आशवासन दिएका थिए । रासल

सिँचाइ पुगेपछि भैंडाबारीको गौचरनमा तोरीखेती

नवलपुर (नवलपरासी) । नवलपरासी (बर्दघाट-सुस्तापूर्व)को गैंडाकोट-११ मा पर्ने भैंडाबारी फाँटमा सिँचाइ सुविधा पुगेपछि यहाँको पहिचान विस्तारै फेरिदै गएको छ । केही वर्ष अगाडिसम्म हिउँदमा सुक्खा भएर गौचरनका रूपमा प्रयोगमा आउने उक्त फाँट अहिले तोरीले पहँलेपुर भएको हो । पहिलो स्थानीय तहको निर्वाचन २०७४ बाट निर्वाचित भएर आएका जनप्रतिनिधिको प्रयासले विस्तारै यस ठाउँमा परिवर्तन देखिन थालेको स्थानीय बताउँछन् । गैंडाकोट नगरपालिकाले यहाँको जमिनमा सिँचाइ सुविधा पुऱ्याउन बोरिङ गाड्ने र कुलो बनाउने काम गरेसँगै परिवर्तन आएको हो ।

प्रधानमन्त्री कृषि आधुनिकीकरण परियोजनाबाट चैतेधानको पकेट क्षेत्रका रूपमा परेको यो ठाउँ धानजोतमा परिणत हुन लागेको गैंडाकोट नगरपालिकाका प्रमुख मदनभक्त अधिकारीले जानकारी दिए । यहाँ बोरिङ र सिँचाइको व्यवस्था गर्दै दुई बाली (वर्षमा दुईपटक) धान फल्ने वातावरण सृजना गरिएको उनले बताए । 'धानसँगै तोरी पनि उत्पादन गर्न तोरी पकेट क्षेत्र बनाउन हामीले यो वर्ष तोरीमा लगानी गरेका छौं,' नगरप्रमुख अधिकारीले भने, 'कृषकलाई करीब ४०० बिघामा तोरी खेती गर्न ५० प्रतिशत अनुदानमा बीउ वितरण गरेका छौं ।' नगरपालिकाले यहाँको खेतबारीमा सिँचाइ सुविधासँगै बीउमा अनुदान दिँदा पूरै फाँटमा तोरी फुलेर पहँले भएको उनले बताए । भैंडाबारीमा चैतेधानसँगै बर्खेधान पनि ललख भन्दै आएको अधिकारीले बताए । पालिकाले निरन्तर रूपमा सिँचाइको व्यवस्था गरेको भन्दै पालिकाले सहयोग गरेकाले किसान पनि उत्साहित भएर धान, तोरी, विभिन्न जातका तरकारी र सागसब्जी खेती गरिरहेका उनले उल्लेख गरे । भैंडाबारीको केही क्षेत्रमा अझै सिँचाइ

नपुगेको र यस वर्षको बजेटले भत्किएको बाँध मर्मत तथा थप बोरिङ निर्माणको व्यवस्था गरिएको नगरप्रमुख अधिकारीले बताए । 'हामीले क्रमशः अन्य बडामा खेती विस्तार गर्दै ठूला बोरिङहरू निर्माण गर्ने योजना बनाएका छौं,' उनले भने, 'नमूनाका लागि बडा नम्बर ११ मा उन्नत जातको तोरीको बीउ वितरण गरिएको छ । उत्पादन राम्रो भएमा तोरी खेतीलाई अझै विस्तार गरेर लैजाने योजनामा छौं ।' तोरीको उत्पादनअनुसार पालिकाले बजारीकरणमा सघाउने नगरप्रमुख अधिकारीले जानकारी दिए । यहाँ उत्पादन हुने खाद्यान्न सामग्री विक्री वितरणका लागि समस्या नभएको भन्दै पालिकापित्रै ठूला मिलहरूसँग समन्वय गरिने उनले उल्लेख गरे । गैंडाकोट-११ का बडाध्यक्ष गोविन्दप्रसाद सुवेदीले यसअघिका वर्षमा भैंडाबारीमा तोरी खेती थोरैमात्रामा हुने गरेकामा पछिल्लो समय सिँचाइ सुविधा पुगेपछि विस्तार हुँदै गएको बताए । 'केही किसानले लगाउने सबै तेरीखेतीमा लाइ कीरा लागेर उत्पादन नहुने अवस्था थियो,'

उनले भने, 'भैंडाबारी फाँटमा हिउँदको समयमा पानी हुँदैनथ्यो । अहिले सिँचाइ पुगेपछि हिउँदमा पनि फाँट हराभरा भएको छ ।' स्थानीय तह निर्वाचन २०७४ पछि यस ठाउँलाई परिवर्तन गर्नुपर्छ भन्ने सोचका साथ बडा र स्थानीय कृषक समूहको संयुक्त तौरको बीउ वितरण गरिएको छ । उत्पादन राम्रो, कुलोको छेउमा बाटो, बत्ती र पानी पुऱ्याउने योजनामा पालिकासँग समन्वय गरी अघि बढिएको बडाध्यक्ष सुवेदीले बताए ।

गैंडाकोट-११ की कृषक चन्द्रकला महतोले २५० किसानले ४०० बिघा क्षेत्रफलमा तोरी खेती गरेको बताइन् । पहिला स्थानीय प्रजातिको तोरी खेती गरिने गरिएकामा नगरपालिकाको ५० प्रतिशत अनुदानमा 'मोरङ-२' र 'उन्नत' जातका बीउ दिएपछि त्यसकै खेती गरिएको उनको भनाइ छ । केही वर्षदेखि यहाँ तीन बाली अन्न उब्जनी हुने गरेको र किसानलाई फाइदा हुँदा खेती गर्ने क्षेत्रफल र किसानको संख्या

बढ्दै गएको महतोले बताइन् । तोरी उत्पादन राम्रो भएकाले व्यावसायिक तौर खेतीतर्फ आफूहरू आकर्षित भएको उनको भनाइ छ । उत्पादन भएको अन्नबालीको बजारीकरणमा नगरपालिका र बडा कार्यालयले समन्वय गरिरहेकाले समस्या नभएको भन्दै कृषक समूहले विक्रीको प्रबन्ध गरिदिने महतोले बताइन् । बालीमा दिइने अनुदानका कार्यक्रमले किसानलाई खेतीतर्फ प्रोत्साहन गरिरहेको उनले अनुदान कार्यक्रमलाई बढाउँदै लैजापर्नेमा जोड दिइन् । यस वर्ष गैंडाकोट नगरपालिकाको भैंडाबारी ब्लकमा ४०० बिघासंगै पालिकाभित्र करीब २ हजार बिघा क्षेत्रफलमा तोरी खेती गरिएको छ । पालिकाले यस वर्ष ४०० बिघा क्षेत्रफलमा तोरीको बीउमा अनुदान दिएको छ । गैंडाकोट-११ लाई केन्द्रमा राखेर १२, १४ र १५ लाई पनि समेट्दै खेती विस्तार गर्ने तयारी गरिएको पालिका कार्यालयले जनाएको छ । रासल

बाँकी पुष्ट १ बाट ... तितीय सहकारी ...

मन्त्रालयका सचिव पोखरेल भने सहकारीमा एउटै व्यक्तिले करोडौँ रकम जम्मा गरेको र त्यसमा सम्पत्ति शुद्धीकरणको समेत आशंका भएकाले सीमा तोक्नुपरेको तर्क गर्छन् । हाल तोकिएको सीमा कार्यान्वयन गर्दा सहकारीलाई अष्टचारो परिस्थिति आएमा पुनरवलोकन गर्न सकिने भन्दै कार्यान्वयनअधि नै विरोध गर्नु उचित नभएको उनले बताए । सहकारीबाट रकम फिर्ता नपाएको भन्दै सर्वसाधारणले गरिरहेको आन्दोलनका कारण पनि सरकारलाई सहकारी नियमनमा कडाइ गर्न दबाव बढेको छ । गतसाता मात्र सर्वोच्च अदालतमा परेको एक मुद्दामा प्रगति विवरण पेश गर्न सरकारलाई आदेश भएको छ । सचिव पोखरेल प्राधिकरणले काम गर्न थालेपछि सहकारीको समस्या समाधान गर्न सजिलो हुने बाकी गर्छन् । 'अहिले समस्यामा भएका सहकारीबाट पैसा फिर्ता हुन केही समय लाग्दा,' उनले भने, 'तर, नयाँ संस्था समस्यामा पर्न र सदस्यको बचत ठगिनबाट भने जोगाउन सकिन्छ ।' अष्टादेशमा सहकारीलाई कर्जा सूचना केन्द्र र बचत तथा कर्जा सुरक्षण कोषमा आबद्ध गराउने व्यवस्था गरिएको छ । यसबाट सहकारीमा रहेको बचत सुरक्षित हुने र ऋण नतिर्ने प्रवृत्तिलाई कारवाहीको दायरामा ल्याउन सकिने सरकारी अधिकारीहरूको भनाइ छ ।

लघुबीमा कम्पनीलाई ...

उनका अनुसार प्राधिकरणले आईपीओका लागि सैद्धान्तिक सहमति प्रदान गरेका कम्पनीहरूले आईपीओ निष्कासन प्रक्रिया अघि बढाएका छन् । लामिछानेका अनुसार पहिलो वार्षिक साधारणसभा सम्पन्न गरी प्राधिकरणबाट आईपीओ निष्कासनका लागि सैद्धान्तिक सहमति पाएका कम्पनीहरूले दोस्रो वार्षिक साधारणसभा सम्पन्न गर्नुअघि नै सर्वसाधारणमा शेर निष्कासन तथा बाँडफाँट गरी पूँजी चुक्ता गर्नुपर्ने हुन्छ । बीमाक्षेत्रका जीवन र निर्जीवन बीमा कम्पनीले कायम गर्नुपर्ने चुक्तापूँजी फरकफरक रहे पनि लघुबीमा क्षेत्रका जीवन र निर्जीवनतर्फका कम्पनीलाई भने समान ७५ करोड रुपैयाँ चुक्तापूँजी कायम गर्नुपर्नेछ । हाल सबै लघुबीमा कम्पनीको चुक्तापूँजी ५२ करोड ५० लाख रुपैयाँ छ । आईपीओपछि लघुबीमा कम्पनीहरूको चुक्तापूँजी ७५ करोड रुपैयाँ कायम हुनेछ । बीमा कम्पनीहरूको नियामक निकाय नेपाल बीमा प्राधिकरणले लाइसेन्स प्रदान गरेको समयमा ७० प्रतिशत संस्थापकबाट र ३० प्रतिशत

निर्देशन दिइएको थियो । लामिछानेका अनुसार टुप्ट माइक्रो इन्भेस्टमेन्ट सञ्चालनको १ वर्ष पूरा बाँकी रहेको कम्पनीले २०८१ असार २२ गते सम्पन्न पहिलो वार्षिक साधारणसभामार्फत आईपीओ निष्कासनको प्रस्ताव पारित गरिसकेको छ । गार्डियन माइक्रो लाइफ इन्भेस्टमेन्टले गत साउन २४ गते धितोपत्र बोर्डमा निवेदन दिएकोमा मङ्सिर ७ गते बोर्डबाट अनुमति प्राप्त गरेको हो । बोर्डको स्वीकृति प्राप्त गरी पहिलो चरणमा वैदेशिक रोजगारीमा रहेका नेपालीका लागि शेरको प्रारम्भिक निष्कासन तथा बाँडफाँट गरिसकेको कम्पनीले सर्वसाधारणका लागि पुस २१ गतेदेखि निष्कासन गर्दै छ । नियामकको निर्देशनअनुसार पूँजी बढाउन दबावमा रहेका कम्पनीको सम्बन्धमा बोर्डले प्राथमिकताका साथ सहजीकरण गर्ने धितोपत्र बोर्डका प्रवक्ता निरञ्जय धिमिरेले बताए । 'रोफिएका सार्वजनिक निष्कासन प्रक्रिया अघि बढाउने काम बढिरहेकाले नियामकीय निर्देशन पालना गर्न सार्वजनिक निष्कासनको स्वीकृति माग गर्ने कम्पनीलाई प्राथमिकतामा राखिनेछ,' उनले आर्थिक अभियानसँग भने । लामो समय नेतृत्वविहीन अवस्थामा बोर्ड रहँदा सार्वजनिक निष्कासन प्रक्रिया प्रभावित हुँदै आएको थियो । गत महीना बोर्डमा सन्तोषनारायण श्रेष्ठ अध्यक्ष नियुक्त भएका छन् । 'अबका दिनमा बोर्डले सार्वजनिक निष्कासन स्वीकृति प्रक्रिया यथाशीघ्र अघि बढाउनेछ,' धिमिरेले भने ।

पोखरा फाइनान्स ...

यस्तो कारवाही भएको कम्पनीलाई राष्ट्र बैंकले थप निक्षेप दायित्व नबढाउनु, खराब कर्जा उठाउन र खर्च घटाउन निर्देशन दिन सक्ने प्रावधान छ । राष्ट्र बैंक सोतले शीघ्र सुधारात्मक कारवाहीको चरणमा उक्त फाइनान्स कम्पनी रहे पनि राष्ट्र बैंकले व्यवस्थापन नै नियन्त्रणमा लिने अवस्था भने तत्काल नरहेको बतायो । शीघ्र सुधारात्मक कारवाही गर्दा पनि अवस्था नसुध्रेपछि पुस १० गते राष्ट्र बैंकले कर्णाली विकास बैंकलाई समस्याग्रस्त घोषणा गरी व्यवस्थापन आफ्नो हातमा लिएको छ । यसैबीच लामो समयदेखि समस्याग्रस्त शेर मार्केटस एन्ड फाइनान्सको व्यवस्थापन समितिको एक सदस्य नियुक्तिको प्रक्रिया पनि राष्ट्र बैंकले अघि बढाएको छ । यसका लागि चार जनाको संक्षिप्त सूची राष्ट्र बैंकले प्रकाशित गरेको छ ।

Arun Rural Municipality

Office of the Rural Municipal Executive

Pyauli, Bhojpur

Koshi Pradesh, Nepal

Date of Publication: 31st December, 2024

1. Arun Rural Municipality, Bhojpur, Koshi Pradesh, Nepal, invites electronic bid only from Nepalese eligible bidders for the following works under National Competitive Bidding (NCB) procedures.

2. Eligible Bidders may obtain further information and inspect the Bidding Documents at office at Arun Rural Municipality 03, Bhojpur or may visit Arun Rural Municipality Website at: <https://www.arunmun.gov.np/> or PPMO website at: www.bolpatra.gov.np/egp.

S. N.	Contract ID	Descriptions	Estimated Amount (With VAT and PS)	Bid Document Cost NRs	Last date of bid submission	Bid opening date	Bid Security Amount (NRs)
1.	NCB/06/RW/ARUN/081/082	Upgrading of Falitar Yaku Road (CH:1+500 to 2+500)	49,60,045.16	3,000.00	12:00 Hrs of 31 st January 2025	14:00 Hrs of 31 st January 2025	1,40,000/-

Chief Administrative Officer

नेपाल धितोपत्र बोर्डमा आईपीओ निष्कासन गर्नका लागि पाइपलाईनमा रहेका लघुबीमा समूहका कम्पनीहरू						
क्र.सं.	कम्पनीको नाम	निष्कासन हुने कित्ता	निष्कासन मूल्य (रु)	विक्री प्रबन्धक	निवेदन मिति	
१	क्रैस्ट माइक्रो लाइफ इन्स्योरेन्स लिमिटेड	२,२५०,०००	१००	एनआइएमबि एस क्यापिटल लिमिटेड	२०८१ भदौ २०	
२	नेपाल माइक्रो इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	२,२५०,०००	१००	एनआइएमबि एस क्यापिटल लिमिटेड	२०८१ भदौ २४	
३	प्रोटेक्टिभ माइक्रो इन्स्योरेन्स लिमिटेड	२,२५०,०००	१००	एनआइएमबि एस क्यापिटल लिमिटेड	२०८१ असोज २०	
४	स्टार माइक्रो इन्स्योरेन्स लिमिटेड	२,२५०,०००	१००	एनआइएमबि एस क्यापिटल लिमिटेड	२०८१ मङ्सिर ९	
५	लिबर्टी माइक्रो लाइफ इन्स्योरेन्स लिमिटेड	२,२५०,०००	१००	एनआइएमबि एस क्यापिटल लिमिटेड	२०८१ मङ्सिर २०	

नेपाल धितोपत्र बोर्डमा आईपीओ निष्कासन गर्नका लागि पाइपलाईनमा रहेका लघुवित्त समूहका कम्पनीहरू						
क्र.सं.	कम्पनीको नाम	निष्कासन हुने कित्ता	निष्कासन मूल्य (रु)	विक्री प्रबन्धक	निवेदन मिति	
१	स्वस्तिक लघुवित्त वित्तीय संस्था लिमिटेड	८०,०००	१००	नविल इन्भेष्टमेण्ट बैकिङ्ग लिमिटेड	२०८० माघ २४	

नेपाल धितोपत्र बोर्डमा आईपीओ निष्कासन गर्नका लागि पाइपलाईनमा रहेका लगानी समूहका कम्पनीहरू						
क्र.सं.	कम्पनीको नाम	निष्कासन हुने कित्ता	निष्कासन मूल्य (रु)	विक्री प्रबन्धक	निवेदन मिति	
१	वरुण इन्भेष्टमेण्ट लिमिटेड	२,४७५,०००	१००	ग्लोबल आइएमई क्यापिटल लिमिटेड	२०८० पुस २५	
२	सिड इनर्जी लिमिटेड	१,५९८,५००	१००	एनएमबि क्यापिटल लिमिटेड	२०८० चैत ४	
३	शिवम होल्डिङ्स लिमिटेड	११,६००,०००	२१०	सिद्धार्थ क्यापिटल लिमिटेड	२०८१ जेठ २९	

नेपाल धितोपत्र बोर्डमा आईपीओ निष्कासन गर्नका लागि पाइपलाईनमा रहेका उत्पादन तथा प्रशोधन समूहका कम्पनीहरू						
क्र.सं.	कम्पनीको नाम	निष्कासन हुने कित्ता	निष्कासन मूल्य (रु)	विक्री प्रबन्धक	निवेदन मिति	
१	एकड फर्मास्यूटिकल्स लिमिटेड	७०६,९०९	१००	ग्लोबल आइएमई क्यापिटल लिमिटेड	२०७९ पुस ४	
२	जगदम्मा रिट्ल लिमिटेड	२०,०७०,०००	३००	सिद्धार्थ क्यापिटल लिमिटेड	२०८० असोज १७	
३	एसवाई प्यानल नेपाल लिमिटेड	५,२३२,५४८	१००	प्रभु क्यापिटल लिमिटेड	२०८० असोज १९	
४	शौर्य सिमेन्ट इण्डस्ट्रिज लिमिटेड	१५,९८१,५००	२६४.५१	नविल इन्भेष्टमेण्ट बैकिङ्ग लिमिटेड	२०८० पुस १२	
५	मारुती सिमेन्ट्स लिमिटेड	११,६००,०००	३७७	नविल इन्भेष्टमेण्ट बैकिङ्ग लिमिटेड	२०८० पुस २६	
६	स्मार्ट डोर्स लिमिटेड	३०६,०००	१००	मुक्तिनाथ क्यापिटल लिमिटेड	२०८१ वैशाख ३	
७	ओम मेगाश्री फर्मास्यूटिकल्स लिमिटेड	१,८००,०००	१००	प्रभु क्यापिटल लिमिटेड	२०८१ वैशाख २३	
८	पाल्पा सिमेन्ट इण्डस्ट्रिज लिमिटेड	७,५००,०००	१००	नविल इन्भेष्टमेण्ट बैकिङ्ग लिमिटेड	२०८१ वैशाख २३	
९	लक्ष्मी टेक्नो प्लाष्ट लिमिटेड	१,०००,०००	१००	नेपाल एसविआइ मर्चेन्ट बैकिङ्ग लिमिटेड	२०८१ जेठ २१	
१०	श्री डिप्टिलरी लिमिटेड	९६०,०००	१००	प्रभु क्यापिटल लिमिटेड	२०८१ असार १	
११	सोपन फर्मास्यूटिकल्स लिमिटेड	१,१००,०००	१००	एनएमबि क्यापिटल लिमिटेड	२०८१ असार ३०	
१२	भुगर्भ सिमेन्ट लिमिटेड	१,२६२,५००	१००	नविल इन्भेष्टमेण्ट बैकिङ्ग लिमिटेड	२०८१ भदौ १३	
१३	रिडिसिडि सिमेन्ट लिमिटेड	१२,१७१,५००	२१४.१०	एनआइएमबि एस क्यापिटल लिमिटेड	२०८१ असोज १८	
१४	सागर डिप्टिलरी लिमिटेड	७९२,०००	१००	मुक्तिनाथ क्यापिटल लिमिटेड	२०८१ असोज २१	
१५	अम्बे रिट्ल लिमिटेड	११,१९२,७२७	३०३	नविल इन्भेष्टमेण्ट बैकिङ्ग लिमिटेड	२०८१ कात्तिक ७	

उत्पादन तथा प्रशोधन समूहका ६ कम्पनीको लाभांश घोषणा

काठमाडौं (अस) । नेपाल स्टक एक्सचेन्ज (नेप्से)मा सूचीकृत उत्पादन तथा प्रशोधन समूहका ९ कम्पनीहरूमध्ये ६ कम्पनीले गत आर्थिक वर्ष (आव) २०८०/८१ सम्मको मुनाफाबाट लाभांश वितरण गर्ने प्रस्ताव गरेका छन्। युनिलिभर नेपाल, बोटलर्स नेपाल (तराई), नेपाल ल्यूव आयल, हिमालयन डिप्टिलरी, सर्वोत्तम सिमेन्ट र शिवम् सिमेन्ट्सले गत आवको मुनाफाबाट लाभांश वितरण गर्ने प्रस्ताव गरेका छन्। लाभांश घोषणा गरेका कम्पनीहरूमध्ये केही कम्पनीले साधारणसभाबाट लाभांश पारित गराइसकेका छन्। युनिलिभर नेपाल बाहेक बाँकी सबै कम्पनीको लाभांशदर आव २०७९/८० को तुलनामा २०८०/८१ मा घटेको छ। युनिलिभर नेपालले गत वर्ष १५८० प्रतिशत नगद लाभांश दिएकोमा यस वर्ष १७५४ प्रतिशत नगद लाभांश दिएको हो। यो लाभांश साधारणसभाबाट पारित भइसकेको छ।

कम्पनीको नाम	२०८०/८१ को लाभांश (%)			२०७९/८० को लाभांश (%)		
	बोनस शेयर	नगद लाभांश	कुल लाभांश	बोनस शेयर	नगद लाभांश	कुल लाभांश
	युनिलिभर नेपाल	१,७५४	१,७५४	१,५८०	१,५८०	१,५८०
बोटलर्स नेपाल (तराई)	५०	५०	६०	६०	६०	६०
नेपाल ल्यूव आयल	२०	५	२५	२५	५	३०
हिमालयन डिप्टिलरी	१५	५	२०	१०	१५	२५
सर्वोत्तम सिमेन्ट	७	३	१०	१५	१५	१५
शिवम् सिमेन्ट्स	८.५४	०.४५	९	१४.२५	०.७५	१५

प्रतिशत नगद लाभांश (कर सहित) गरेर कुल २५ प्रतिशत लाभांश दिएको हो। हिमालयन डिप्टिलरीले गत आवको मुनाफाबाट १५ प्रतिशत बोनस शेयर र ५ प्रतिशत नगद लाभांश (कर सहित) गरेर कुल २० प्रतिशत लाभांश प्रस्ताव गरेको हो। यो प्रस्ताव पारितका लागि कम्पनीले पुस २८ गते साधारणसभा बोलाएको छ। कम्पनीले साधारणसभा तथा लाभांश वितरण प्रयोजनार्थ पुस

प्रतिशत नगद लाभांश (कर सहित) गरेर कुल २५ प्रतिशत लाभांश दिएको हो। हिमालयन डिप्टिलरीले गत आवको मुनाफाबाट १५ प्रतिशत बोनस शेयर र ५ प्रतिशत नगद लाभांश (कर सहित) गरेर कुल २० प्रतिशत लाभांश प्रस्ताव गरेको हो। यो प्रस्ताव पारितका लागि कम्पनीले पुस २८ गते साधारणसभा बोलाएको छ। कम्पनीले साधारणसभा तथा लाभांश वितरण प्रयोजनार्थ पुस

- युनिलिभर बाहेक बाँकी कम्पनीको लाभांशदर घट्यो
- तीन कम्पनीले लाभांश नदिने

१९ मा बुक क्लोज गर्दैछ। यस आधारमा पुस १८ गतेसम्म कायम शेयरधनीले साधारणसभामा भाग लिन र लाभांश पाउन योग्य हुनेछन्।

सर्वोत्तम सिमेन्टले गत आवको मुनाफाबाट ७ प्रतिशत बोनस शेयर र ३ प्रतिशत नगद लाभांश (कर समेत) गरि कुल १० प्रतिशत लाभांश प्रस्ताव गरेको हो। यो प्रस्ताव पारितका लागि कम्पनीले पुस २६ मा साधारणसभा बोलाएका हुन्।

नेपाल एसबिआइ बैंक लिमिटेड
NEPAL SBI BANK LTD.
 THE MOST PREFERRED BANK FOR A TRANSFORMING NEPAL

नेपाल एसबिआइ बैंक लिमिटेड प्रधान कार्यालय, कमलादी, काठमाण्डौ, नेपाल पो.ब.नं. ६०४९, फोन नं. ०१-४२९७३३३३ SWIFT : NSBINPKA

धितो सुरक्षाणामा रहेको चल/अचल सम्पत्तिहरूको गोप्य शिलबन्दीद्वारा लिलाम बिग्री सम्बन्धी ३५ दिने सूचना

प्रकाशित मिति २०८१/०९/१६ गते

यस बैंकको शाखा कार्यालय सिन्धुलीमाथी, सिन्धुलीबाट ऋण/कर्जा लिनु हुने तपसिलको ऋणीहरूले लिएको ऋण/कर्जाको साँवा, प्याज र अन्य वैधस्तर बैंकसंगको शर्त कबुलियत बमोजिम समय समयमा बैंकलाई तिर्न बुझाउन लिखित एवं मौखिक तरिकाका गर्नुको साथै राष्ट्रिय दैनिक पत्रपत्रिका मार्फत ऋण/कर्जा चुक्ता गर्ने बारे ३५ दिने सार्वजनिक सूचना प्रकाशित गर्दा समेत सो को वेवास्ता गरी बैंकलाई तिर्न बुझाउन पने रकम बुझाउन नआएकोले कर्जा लिदाको वखत सुरक्षणमा लेखि दिएको तपसिलमा उल्लेखित सम्पत्ति जे जस्तो अवस्था र परिमाणमा रहेको छ, सोही अवस्था र परिमाणमा गोप्य शिलबन्दी बोलपत्रद्वारा लिलाम विक्री गरिने भएको हुँदा सम्बन्धित सबैको जानकारीको लागि यो सूचना प्रकाशित गरिएको छ।

बैंकको कर्जा सुरक्षण स्वरुप रहेको तपसिलमा उल्लेखित सम्पत्ति (चल/अचल) लिन इच्छुक महानुभावहरूबाट यो सूचना प्रकाशित भएको मितिले ३५ (पैंतिस) दिनभित्र यस बैंकको प्रधान कार्यालय कमलादी, काठमाडौं वा शाखा कार्यालयहरूमा आई पुग्ने गरी गोप्य शिलबन्दी बोलपत्र पेश गर्नुहुन आह्वान गरिन्छ। तोकिएको समयभित्र बैंक समक्ष प्राप्त बोलपत्रहरू मिति २०८१/१०/२४ गते, दिनको ३:०० बजे बैंकको प्रधान कार्यालय कमलादी, काठमाडौंमा खोल्निनेछ, कथम कदापि उक्त दिन सार्वजनिक विदा परेमा त्यसको भोलिपल्ट बोलपत्रहरू खोल्निनेछ। उक्त दिन र समयमा उपस्थित हुनुहुन बोलपत्रबालाहरू साथै कर्जा सुरक्षण बापत बैंकको नाममा घर/जग्गा धितोबन्धक पारित गरिदिनुहुने धितो धनी तथा ऋण कर्जाको जमानी दिनु हुने तपसिलका उल्लेखित व्यक्तिकर लगायत ऋणसंग सम्बन्धित सम्पूर्ण पक्षहरूलाई समेत यसै सूचनाद्वारा धितोमा रहेको सम्पत्ति लिलाम विक्रीको लागि सूचना प्रकाशित गरिएको जानकारी गराउंदछौं। बोलपत्र फारम यस बैंकको प्रधान कार्यालय कमलादी, काठमाडौं तथा शाखा कार्यालयहरूबाट बाजेको नाम: खटर महतो सुडी

स्थायी ठेगाना: सिराहा जिल्ला, कल्याणपुर न.पा. वडा नं. ६ हालको ठेगाना: सिन्धुली जिल्ला, दुधौली न.पा. वडा नं. ९

लिलाम विक्री हुन लागेको सम्पत्तिको विस्तृत विवरण बुझ्न चाहिमा यस बैंकको प्रधान कार्यालय कमलादी, काठमाडौं वा शाखा कार्यालयहरूमा कार्यालय समयभित्र सम्पर्क राख्न सक्नुहुनेछ।

तपसिल

१. कर्जा शिर्षक: वयस क्रेडिट कर्जा (एम.एस.एम.ई.)

अग्रणी

नाम: दुधौली मेडिकल हल
 दर्ता नं. २.प.नं. ३७८०८११०४५४१७, औषधि व्यवस्था विभाग, शाखा कार्यालय वीरगंज
 दर्ता मिति: २०७८/०८/२९
 रजिष्टर्ड ठेगाना: सिन्धुली जिल्ला, दुधौली न.पा. वडा नं. ९, प्रोप्राइटर: कमल महतो सुडी

जगमतकर्ताहरू

१. नाम: कमल महतो सुडी
 ना.प्र.नं. १४०८-९०३/९, जि.प्र.का. सिराहा जारी मिति: २०३८/०१/११ मा जारी भई मिति २०७८/११/१२ मा दोश्रो प्रतिनिधि जारी।
 बाबुको नाम: राम किसुन महतो सुडी
 बाजेको नाम: खटर महतो सुडी
 स्थायी ठेगाना: सिराहा जिल्ला, कल्याणपुर न.पा. वडा नं. ६ हालको ठेगाना: सिन्धुली जिल्ला, दुधौली न.पा. वडा नं. ९

२. नाम: मिना कुमारी महतो
 ना.प्र.नं. २०३०४५/१२५८, जि.प्र.का सिन्धुली जारी मिति: २०६३/११/०९
 पतिको नाम: कमल महतो सुडी
 ससुराको नाम: राम किसुन महतो सुडी
 स्थायी ठेगाना: सिन्धुली जिल्ला, दुधौली उ.म.न.पा./गा.वि.स. वडा नं. ८ हालको ठेगाना: सिन्धुली जिल्ला, दुधौली न.पा. वडा नं. ९

धितोको विवरण

जग्गाको विवरण (सेस्ता बमोजिम) प्रदेश: बागमती, जिल्ला: सिन्धुली

न.पा./गा.वि.स./गा.पा.	वडा नं.	धितो सुरक्षण साधिक	हाल साधिक	हाल	धितो सुरक्षण धनिको नाम	किता नं.	क्षेत्रफल (बिगाहा)	कैफियत
महेन्द्र लडाभर	दुधौली	६	९	मिना कुमारी महतो	१८४५	०-०-१८-०	घर/जग्गाले चर्चेको सम्पूर्ण सिंगलापातहरू समेत।	

दुधौली मेडिकल हलको मालसामानको मौज्जात तथा प्राप्त गर्न बाँकी रकम सहित सम्पूर्ण चल/अचल सम्पत्ति।

२. कर्जा शिर्षक: वयस क्रेडिट कर्जा (एस.एम.ई.)

अग्रणी

नाम: महतो किटनाशक सेन्टर
 दर्ता नं. प्रा.फ.र.नं. ३७८१/०७६/०७७, नेपाल सरकार, वाणिज्य तथा आपूर्ति मन्त्रालय, वाणिज्य विभाग
 दर्ता मिति: २०७८/०९/१५
 रजिष्टर्ड ठेगाना: सिन्धुली जिल्ला, दुधौली न.पा. वडा नं. ९, प्रोप्राइटर: कमल महतो सुडी

जगमतकर्ताहरू

१. नाम: कमल महतो सुडी
 ना.प्र.नं. १४०८-९०३/९, जि.प्र.का. सिराहा जारी मिति: २०३८/०१/११ मा जारी भई मिति २०७८/११/१२ मा दोश्रो प्रतिनिधि जारी।
 बाबुको नाम: राम किसुन महतो सुडी
 बाजेको नाम: खटर महतो सुडी
 स्थायी ठेगाना: सिराहा जिल्ला, कल्याणपुर न.पा. वडा नं. ६ हालको ठेगाना: सिन्धुली जिल्ला, दुधौली न.पा. वडा नं. ९

२. नाम: मिना कुमारी महतो
 ना.प्र.नं. २०३०४५/१२५८, जि.प्र.का सिन्धुली जारी मिति: २०६३/११/०९
 पतिको नाम: कमल महतो सुडी
 ससुराको नाम: राम किसुन महतो सुडी
 स्थायी ठेगाना: सिन्धुली जिल्ला, दुधौली उ.म.न.पा./गा.वि.स. वडा नं. ८ हालको ठेगाना: सिन्धुली जिल्ला, दुधौली न.पा. वडा नं. ९

धितोको विवरण

जग्गाको विवरण (सेस्ता बमोजिम) प्रदेश: बागमती, जिल्ला: सिन्धुली

न.पा./गा.वि.स./गा.पा.	वडा नं.	धितो सुरक्षण साधिक	हाल साधिक	हाल	धितो सुरक्षण धनिको नाम	किता नं.	क्षेत्रफल (बिगाहा)	कैफियत
महेन्द्र लडाभर	दुधौली	६	९	मिना कुमारी महतो	२८७	०-०-१८-०	घर/जग्गाले चर्चेको सम्पूर्ण सिंगलापातहरू समेत।	

महतो किटनाशक सेन्टरको मालसामानको मौज्जात तथा प्राप्त गर्न बाँकी रकम सहित सम्पूर्ण चल/अचल सम्पत्ति।

सम्बन्धित शाखा कार्यालयको सम्पर्क नं.

सिन्धुलीमाथी, सिन्धुली ०४७-५२९३१३

उत्पादन तथा प्रशोधन कम्पनीहरूको ५२ हप्ताको उच्च र न्यून मूल्यको तथ्यांक (२०८१ पुस १४)

क्र.सं.	कम्पनीको नाम	बजार मूल्य	५२ हप्ताको उच्च विन्दु	५२ हप्ताको न्यून विन्दु
१	युनिलिभर नेपाल लिमिटेड	४५७५०	५६८०५.८	३८३००
२	बोटलर्स नेपाल (बालाजु) लिमिटेड	१६३७१.६	२३७५६.६	६२३५.५
३	बोटलर्स नेपाल (तराई) लिमिटेड	१४०४०	१८१००	११७००
४	हिमालयन डिप्टिलरी लिमिटेड	१३६६	१८१९	११४०
५	सर्वोत्तम सिमेन्ट लिमिटेड	७१७	१०८३	५५६
६	शिवम् सिमेन्ट्स लिमिटेड	५५५	७७९.९	५५९
७	घोराही सिमेन्ट इण्डस्ट्री लिमिटेड	४९२.१	६६८	४४६.३
८	सोनापुर मिन्तरस् एण्ड आयल लि.	४४४	६२४	४०६.१

बीमालेखको बोनस दर सम्बन्धी सूचना

यस कम्पनीको आ.व. २०८०/२०८१ को आर्थिक स्थितिको बेसा जोवा र दायित्वको मूल्याङ्कन सम्बन्धी बीमाग्रीव प्रविदेन श्री नेपाल बीमा प्राधिकरणको मिति २०८१/०९/१२ को पत्र जो.व्य.शा. ४७ (२०८१/८२) च.नं. ३०१७ बाट स्वीकृत भई आएको व्यहोरा जानकारी गराउंदछौं। यस कम्पनीले संचालनमा ल्याएको मुनाफामा संरक्ष हुने (बोनस आर्जन गर्ने) गरी जारी गरिएको सबै किसिमका जीवन बीमालेखहरू अनन्तर आ.व.२०८०/२०८१ का लागि प्रति वर्ष प्रति हजार बीमाश्रमा उल्लेखित बोनस दर निर्धारण गरिएको व्यहोरा सद्यः जानकारी गराउंदछौं।

बीमालेखको किसिम	बीमा अवधि (वर्ष)	बोनस (प्रति हजार)	बीमालेख संस्था
सावधिक जीवन बीमालेख (सुरक्षित जीवन, जीवन ज्योति, धार्मिक सावधिक, सावधिक लघु, क्रेटाकेटी, सुनिश्चित भविष्य तथा शिक्षा जीवन बीमा, जीवन लक्ष्मी, जीवन उदय एकल)	०-१०	६०	२९,७७०
	११-१५	६०	२२९,९६३
	१६-२०	६०	१२२,७६८
	२१-२५	७०	१७,०४९
	२६-३०	८२	२,०४४
	३० भन्दा माथि	८२	१०४
	०-१०	६५	३,०११
	११-१५	६५	४२,१६४
	१६-२०	६५	३५,६१७
	२१-२५	६५	७,४७०
सावधिक जीवन बीमालेख (जीवन समन्त)	०-१०	६०	३,७०४
	११-१५	६०	३०,१११
	१६-२०	६०	१०,७१९
	२०-२५	६२	२,०६८
	२६-३०	६५	१६०
	३० भन्दा माथि	६५	२७
	०-१०	५५	४,३०५
	११-१५	५५	४,६५१
	१६-२०	५५	२,५५३
	२०-२५	५७	११६
सावधिक जीवन बीमालेख (नौलो सुरक्षित, नौलो क्रेटाकेटी जीवन बीमा)	०-१०	६०	३,७०४
	११-१५	६०	४,६६८
	१६-२०	६०	४,३४१
	२०-२५	६२	४,३५६
	२६-३०	६५	७,५५५
	३० भन्दा माथि	६०	३७
	०-१०	६०	४,२२२
	११-१५	६०	४,६६८
	१६-२०	६०	४,३४१
	२०-२५	६२	४,३५६
सावधिक तथा आजीवन बीमालेख (जीवन सागर, अनमोल जीवन)	०-१०	६०	७,५५५
	११-१५	६०	१२,२,३३३
	१६-२०	६०	४,६०१५
	२०-२५	७०	१,९,०७०
	२६-३०	८२	२,०७३
	३० भन्दा माथि	८२	६७
	०-१०	५५	२६,६२०
	११-१५</		

मड्सिरमा दोस्रो बजारमा थपियो ६ करोडभन्दा बढी कित्ता शेयर

कम्पनीको नाम	कित्ता	सूचीकृत मिति
विशाल बजार कम्पनी (संस्थापक शेयर)	३९,६०८,६००	मड्सिर ११ गते
समता धरेलु लघुवित्त (एफपीओ)	३५०,९०४.२५	मड्सिर ११ गते
एभरेष्ट बैंक (बोनस शेयर)	११,५६०,९०३.८८	मड्सिर १९ गते
अपि पावर (बोनस शेयर)	२,८९३,२९८.९५६	मड्सिर १९ गते
सिडिडिबि होल्डिङ्स (बोनस शेयर)	१,०२४,९१९.६१	मड्सिर १९ गते
कामना सेवा विकास बैंक (बोनस शेयर)	२,२९६,८१५.२७	मड्सिर १९ गते
गुरांस लघुवित्त (बोनस शेयर)	१४४,४९५	मड्सिर २६ गते
अरुण भ्याली हाइड्रोपावर (बोनस शेयर)	१,१२०,७३८	मड्सिर २६ गते
स्वावलम्बन लघुवित्त (बोनस शेयर)	२,०६६,२५०	मड्सिर २६ गते
जम्मा	६१,२७३,९६४.९६	

स्रोत: नेपाल स्टक एक्सचेन्ज (नेप्से)

काठमाडौं (अस) । मड्सिर महीनामा धितोपत्र दोस्रो बजारमा ६ करोड १२ लाख ७३ हजार ९६४ दशमलव ९६ कित्ता शेयर थपिएको छ । नेपाल स्टक एक्सचेन्ज (नेप्से)ले सार्वजनिक गरेको तथ्यांकलाई हेर्दा एक कम्पनीको संस्थापक शेयर र एक कम्पनीको थप सार्वजनिक निष्कासन (एफपीओ)सँगै थप सात कम्पनीको बोनस शेयर दोस्रो बजारमा सूचीकृत भएको हो ।

नेप्सेका अनुसार विशाल बजार कम्पनीको ३ करोड ९६ लाख ८ हजार ६०० कित्ता संस्थापक शेयर र समता धरेलु लघुवित्तको ३ लाख ५० हजार ९०४ दशमलव २५ कित्ता एफपीओ मड्सिर ११ गते दोस्रो बजारमा सूचीकृत भएको हो ।

मड्सिर १९ गते एभरेष्ट बैंक, अपि पावर, सिडिडिबि होल्डिङ्स र कामना सेवा विकास बैंकको बोनस शेयर सूचीकृत भएको हो ।

त्यस्तै, मड्सिर २६ गते गुरांस लघुवित्त वित्तीय संस्था, अरुण भ्याली हाइड्रोपावर र स्वावलम्बन लघुवित्त वित्तीय संस्थाले बोनस शेयर दोस्रो बजारमा सूचीकृत गराएका छन् ।

सुपरमाई हाइड्रोपावरका शेयरधनीको बैंक खातामा नगद लाभांश जम्मा

काठमाडौं (अस) । सुपरमाई हाइड्रोपावर लिमिटेडले आफ्ना शेयरधनीको बैंक खातामा नगद लाभांश जम्मा गर्न शुरू गरेको छ ।

मड्सिर २८ गते वार्षिक साधारणसभा सम्पन्न गरेको यस कम्पनीले मड्सिर १६ गतेसम्म डिभ्याट खातामा बैंक खाता अद्यावधिक गराएका शेयरधनीको बैंक खातामा नगद लाभांश पठाउन शुरू गरेको हो ।

कम्पनीले कनेक्ट आइपीएसमार्फत शेयरधनीहरूको हितग्राही खातामा उल्लेख भएको बैंक खातामा ५ दशमलव ६३१ प्रतिशत नगद लाभांश (कर सहित) जम्मा गरेको जनाएको छ ।

साथै, कम्पनीले हालसम्म पनि डिभ्याट खाता र बैंक खाता अपडेट नगरेका शेयरधनीलाई तुरुन्त अपडेट गर्न पनि आग्रह गरेको छ । त्यसपछि मात्र खातामा नगद लाभांश आउनेछ ।

कम्पनीको साधारणसभाले गत वर्षको नाफाबाट ७ प्रतिशत बोनस शेयर र ५ दशमलव ६३१ प्रतिशत नगद लाभांश वितरण गर्ने प्रस्ताव पारित गरेको थियो । कम्पनीको शेयर रजिष्ट्रार आरबिबि मर्चेन्ट बैकिङ लिमिटेड रहेको छ ।

नविल ब्यालेन्सड फण्ड २ को नाफा

रु. १४ करोड ५० लाख

काठमाडौं (अस) । नविल म्युचुअल फण्डअन्तर्गत सञ्चालित नविल ब्यालेन्सड फण्ड २ ले मड्सिर मसान्तको खुद सम्पत्ति मूल्य विवरण सार्वजनिक गरेको छ ।

उक्त वित्तीय विवरणअनुसार फण्डले मड्सिर मसान्तमा रु. १४ करोड ५० लाख नाफा कमाएको छ । कात्तिक मसान्तमा फण्डले रु. १८ करोड २५ लाख नाफा कमाएको थियो । मड्सिरमा फण्डको खर्चमा वृद्धि भएकाले र आम्दानी घटेकाले नाफा घटन पुगेको हो ।

कात्तिक मसान्तमा फण्डको कुल खर्च रु. ८७ लाख ४९ हजार रहेकोमा मड्सिर मसान्तमा बढेर रु. १ करोड ६ लाखभन्दा बढी पुगेको छ । फण्डको कुल आम्दानी कात्तिक मसान्तमा रु. १९ करोड १३ लाख रहेकोमा मड्सिर मसान्तमा रु. १५ करोड ५७ लाखमा झरेको हो ।

नाफासँगै फण्डको प्रतिइकाई खुद सम्पत्ति मूल्य (न्याभ) पनि घटेको छ । कात्तिक मसान्तमा फण्डको न्याभ ११ रुपैयाँ ६७ पैसा रहेकोमा मड्सिर मसान्तमा ११ रुपैयाँ ३३ पैसामा सीमित भएको छ ।

फण्डले सूचीकृत शेयरमा लगानी घटाएको छ । कात्तिक मसान्तमा फण्डको सूचीकृत शेयरमा लगानी रु. १ अर्ब ४ करोड रहेकोमा मड्सिर मसान्तमा रु. ९६ करोड ३५ लाख रहेको हो ।

मड्सिर महीनामा डादी ग्रुप पावरको सर्वाधिक कारोबार

काठमाडौं (अस) । मड्सिर महीनामा डादी ग्रुप पावर लिमिटेडको सर्वाधिक शेयर कारोबार भएको छ । नेपाल स्टक एक्सचेन्ज (नेप्से)ले सार्वजनिक गरेको तथ्यांक अनुसार कम्पनीको रु. ४ अर्ब ५० करोड कारोबार शेयर कारोबार भएको हो । नेप्सेले सार्वजनिक गरेको

तथ्यांकअनुसार मड्सिर महीनामा सर्वाधिक शेयर खरीदविक्री भएका १० कम्पनीहरूमध्ये तीन वित्त, तीन विकास बैंक, तीन जलविद्युत् र एक लगानी समूहको एनआरएन इन्फ्रास्ट्रक्चर एण्ड डेभलपमेन्टको सर्वाधिक शेयर कारोबार

कम्पनीको नाम	कारोबार रकम रु. दस लाखमा
डादी ग्रुप पावर	४,५०८.६०
जानकी फाइनान्स	४,३६७.६३
नेपाल फाइनान्स	४,१९३.६८
एनआरएन इन्फ्रास्ट्रक्चर एण्ड डेभलपमेन्ट	४,०६९.०४
केट फाइनान्स	२,६६६.२१
मितेरी डेभलपमेन्ट बैंक	२,१३८.४९
सन्तोषी डेभलपमेन्ट बैंक	२,०२१.४४
युनाइटेड इडी मर्च एन्ड आर.वि. हाइड्रोपावर	२,०२०.२४
रुबागरी हाइड्रोपावर	२,०११.०६
कर्णाली डेभलपमेन्ट बैंक	१,९४६.६४

स्रोत: नेपाल स्टक एक्सचेन्ज (नेप्से)

भएको छ । त्यस्तै, सर्वाधिक शेयर खरीदविक्री हुने दोस्रोमा जानकी फाइनान्सको ४ अर्ब ३६ करोड कारोबार भएको छ । त्यस्तै, नेपाल फाइनान्सको रु. ४ अर्ब १९ करोड

कारोबार भएको छ । मड्सिर महीनामा कर्णाली डेभलपमेन्ट बैंकको रु. १ अर्ब ९४ करोड कारोबार भएको छ । यस कम्पनीको शेयर कारोबार अहिले रोक्का छ । नेपाल राष्ट्र बैंकले समस्थापक घोषणा गरेपछि नेप्सेले अहिले नेपाल फाइनान्सको शेयर कारोबार रोक्का राखेको हो ।

स्वरोजगर लघुवित्त वित्तीय संस्था लिमिटेड

Swarojgar Laghubitta Bittiya Sanstha Limited

(नेपाल राष्ट्र बैंकबाट "ब" वर्गको ईजाजतपत्र प्राप्त संस्था)

ऋणी सदस्यहरूलाई कर्जा चुक्ता/भुक्तान गर्ने आउने बारेको ७ (सात) दिने सूचना

प्रकाशन मिति : २०८१/०९/१६

यस लघुवित्त वित्तीय संस्थाबाट तपसिलमा उल्लेखित ऋणीहरूले तपसिलमा उल्लेखित धितो सुरक्षण राखि/सामूहिक जमानिमा कर्जा लिनु भएकोमा ऋणीले लिएको ऋण कर्जाको साँवा, व्याज लगायत अन्य रकम समेत यस लघुवित्त वित्तीय संस्थासँगको सर्त कवुलियत बमोजिम समय समयमा तिरन बुझाउनु पर्नेमा सो नतिरी नबुझाई ऋण कर्जा सम्बन्धी सर्त बन्दैज उल्लङ्घन गर्नु भएकोले पटक पटक मौखिक तथा लिखित रुपमा तरताकेता गर्दा समेत सो ऋण कर्जा चुक्ता भुक्तान गर्ने सम्बन्धमा कृने चासो नदेखाई बेवास्ता गर्नु भएकोले यो ७ दिने सार्वजनिक सूचना प्रकाशित गरिएको छ । यो सूचना प्रकाशित भएको मितिदे ७ दिन भित्र यस लघुवित्त वित्तीय संस्थामा सम्पर्क राखि यस वित्तीय संस्थाबाट लिएको ऋण कर्जाको सम्पूर्ण साँवा व्याज र अन्य दैदस्तुर चुक्ता भुक्तान गर्नुहोला अन्यथा प्रचलित ऐन, कानून तथा यस लघुवित्त वित्तीय संस्थासँग गरेको लिखित बमोजिम लघुवित्त वित्तीय संस्थाको आफ्नो लेना रकम असुल उपर गरिने व्यहोरा यसै सूचना द्वारा जानकारी गराइन्छ ।

क्र.स.	शाखा कार्यालय	ऋणीको नाम	ठेगाना	ना.प्र.न.	जारी मिति	ऋणीको ३ पुस्तै विवरण पति/पिता/ससुरा	व्यक्तिगत जमानकर्ताको नाम/ठेगाना/ना.प्र.प.न.
१	रामगोपालपुर	मनिषा कुमारी	सोनामाई-७, महोत्तरी	१८३०५८/१८९	२०७०/०९/२८	विजया सदा/दसैया मुसहर/सुरता सदा	चन्द्र माफ्ठी/सोनामाई-८, महोत्तरी/१४२४२३८९
२	रामगोपालपुर	देवसती देवी	औरही-९, महोत्तरी	१८-२-०५८/२८३	२०७५/१२/२७	विजल सदा/जितेन्द्र माफ्ठी/हंसु मुसहर	राम जीवन सदा/सोनामाई-७, महोत्तरी/१८३०५५/७५७
३	रामगोपालपुर	राजो देवी	रामगोपालपुर-९, महोत्तरी	१८३०६५/१४२	२०६३/११/२५	इन्दल मुखिया विन/यजोद्री मुखिया/विकाउ विन	इन्दल मुखिया विन/निर्गाल-८, महोत्तरी/६६७५२८६०
४	रजहर	फुलमाया वि.क.	कावासोती-१४, नवलपरासी	३६२०१६/६४८४	२०७२/१०/२९	खिर नारायण विक/पूर्ण बहादुर सुनार	सुन्दर वि.क/गल्छी-१, धादिङ/२६-०१-७७-०५४४६
५	रजहर	लिनिषा गहतराज	देवचौली-१४, नवलपरासी	३६-११-७४/३५९	२०७४/०४/२४	प्रकाश गहतराज/हिम बहादुर खत्री/गंगा लाल विश्वकर्मा	प्रकाश गहतराज/रजहर-९, नवलपरासी/३६२००८/१६९२
६	रजहर	संगीता कामी	भिमदत्त-१, कंचनपुर	७५१००९/३९२३	२०६२/०९/१०	पदम कामी/नकुल सुनार/खेमलाल कामी	पदम कामी/म.न.पा-१, कंचनपुर/५७८००६७१
७	रजहर	अस्मिता विश्वकर्मा	भरतपुर-११, चितवन	३५१०२५/३२९३	२०६८/०३/२०	पदम विश्वकर्मा/मुक्तिबल विश्वकर्मा/जंग बहादुर सुनार	कौशल्या सुनार/अमरापुरी-०९, नवलपरासी/३६२००७/७४६
८	सेमरी	कौशल्या केवट	सोमनी-४, नवलपरासी	३६३०५२/३२३	२०६३/१०/२९	सितार्ई केवट/बोधा केवट/अकल केवट	ज्योती कुमारी केवट/प्रतापपुर-३, नवलपरासी/३६-०६-७७-००४२९
९	सुनवल	नागिना देवी भरिन	गोरमी-५, नवलपरासी	४४४	२०४६/०३/०२	लाल बहादुर भर/लचनराज भर/चतुरानु भर	लाल बहादुर भर/राम गाम-१, नवलपरासी/२९९८०
१०	टिकसिनवारी	लिला कार्की	हर्दनी-९, उदयपुर	१४३०४२/२००	२०६३/१०/०६	मान बहादुर कार्की/गणेश बहादुर भण्डारी/अमर बहादुर कार्की	रवि कार्की/कटारी-१२, उदयपुर/१४-०२-७६-००४९६
११	बरहथवा	सोशिला कुमारी	बसवरीया-२, सर्लाही	१९-०६-७५-०१५८८	२०७५/०६/१९	वीरेन्द्र कुमार सहनी/राम चन्द्र सहनी/बाल किशोर सहनी	वीरेन्द्र कुमार सहनी/मानपुर-३, सर्लाही/१९-०१-७६-०३०७४/३९०
१२	बरहथवा	रुकसाना खातुन	बरहथवा-५, सर्लाही	१९-०६-७४-०३४०६	२०७४/११/१३	महमद रहम तल्वा सेख/सेख समिम/महमद सुभान	महमद रहम तल्वा सेख/बरहथवा-४, सर्लाही/००८९००७६
१३	बरहथवा	जिनत खातुन	बरहथवा-५, सर्लाही	१९-०१-७५-०११०२	२०७५/०४/११	मोहमद अवजर सेख/शैख अब्दुल खैर/मो. तुल्ला सेख	मोहमद अवजर सेख/बरहथवा-५, सर्लाही/१९-०६-७४-००९७६
१४	बरहथवा	गुलाफु खातुन	बरहथवा-५, सर्लाही	१९-०१-७६-०१८९७	२०७६/०४/१६	महमद नसरुल्ला सेख/सेख रहमतुल्ला/महमद सुभान	महमद नसरुल्ला सेख/बरहथवा-५, सर्लाही/१९२०९७/९३०
१५	बरहथवा	समीना खातुन	बरहथवा-४, सर्लाही	१९३०७९/२१७	२०६३/१२/३०	शेख नेक महमद/शेख हुस मान/शेख हदिस	अहमदी खातुन/बरहथवा-४, सर्लाही/१९३०७९/२९८
१६	बरहथवा	सरस्वती लामा	जानकी नगर-३, सर्लाहि	१९३०८२/३	२०७०/०९/३१	विमल कर्ण लामा/कर्ण बहादुर मोक्तान/थाहा नभएको	विमल कर्ण/हरिपुर-१, सर्लाहि/१९-०१-७६-०३००८
१७	बरहथवा	सरिता कुमारी कर्ण	बरहथवा-४, सर्लाही	१९२०७९/७८४	२०६८/१२/२८	भास्कर कर्ण/नोटबहादुर खान/चन्द्र नारायण कायस्त	भास्कर कर्ण/बरहथवा-४, सर्लाही/४८८९१
१८	बाटेश्वर	फूल कुमारी देवी कापर	भुचकपुर-७, धनुषा	१७३०८८/९९४	२०६३/१२/१६	गर्भु कापर/बेचु कापर/सरयुगा कापर	प्रमोद कापर/चन्द्रनगर-४, सर्लाहि/१९३०२२/१४५९
१९	बाटेश्वर	श्रीपती देवि	जनकपुर-१४, धनुषा	१७-०१-७५-१३२६९	२०७५/१०/२४	जय करण यादव/जय किशोर राय/लक्ष्मण यादव	रितु कुमारी यादव/श्रीपुर-८, महोत्तरी/५३७
२०	बहवारवाभाठा	समिना खातुन	विन्दवासिनी-५, पर्सा	८९(वि.द.न.)	२०७४/१२/०४	नयुनी खाँ शेष/नसरदिन खान/अजिम शेष	नयुनी खाँ शेष/विन्दवासिनी-५, पर्सा/३४-०१-७४-००९८६
२१	बहवारी	प्रेमलता कुमारी	सोनवर्षा-७, पर्सा	६०६६	२०६७/०९/१८	रंजित पुरी/सुनिल गिरी/अवध कुमार पुरी	रंजित पुरी/सोनवर्षा-७, पर्सा/३३३०७४/३९९
२२	बहवारी	मिना खातुन	विरगञ्ज-९, पर्सा	६८१७	२०६७/०६/२५	सिकन्दर मिया/शेष मोजिमल/गुदुस मिया	सिकन्दर मिया/विरगञ्ज-९, पर्सा/३४३०२२/५६४
२३	अमृतगञ्ज	कमली देवी राम	हरीहरपुर-३, बारा	३३१०२५/३८२९९	२०७०/०३/०४	वचु राम/महिन्द्र महारा चमार/गेना महारा चमार	वचु राम/हरीहरपुर-३, बारा/३३१०२५/३३४२
२४	अमृतगञ्ज	जुर्मिला देवी	सिम्रौनगाड-८, बारा	३३-०६-७४-००८३२	२०७४/०५/०७	विरेन्द्र हजरा पैसवान/औतार हजरा दुसाद/लोरिक हजरा दुसाद	विरेन्द्र हजरा पैसवान/कचोर्वा-१, बारा/३३३००५/४२२०
२५	मलेखु	सिता परिशर	मैदी-३, धादिङ्ग	२६३०२३/९९९	२०६३/११/१५	किसन दमै/पोक्ते दमै/हर्क बहादुर दमै	किसन दमै/मैदी-३, धादिङ्ग/३४०००
२६	भरतपुर	सरिता तामाङ	चितवन	३५८२२	२०६३/१२/२९	विष्णु लाल तामाङ/मधुर हजरा/तमाङ/प्रेम बहादुर तामाङ	विष्णु लाल तामाङ/भरतपुर-५, चितवन/१५४९८/०६१
२७	भालुवाही	अजमा खातुन	ठाडी क्रिभा-३, धनुषा	१७७०१४/६२९	२०७०/०८/२०	मो. जफार राईन/सलमान मिया/ईसु मिया/कवारी	मो. जफार राईन/ठाडी क्रिभा-३, धनुषा/१७७०१४/५३
२८	जनकपुर	पुन देवि	रजौल-६, जनकपुर	३९६९४६००	२०५४/०४/३६	राज नन्दन शाह जहेरी/साने लाल/लक्ष्मी शाह जहेरी	अमर कुमार शाह/जनकपुर-१४, धनुषा/१७७१०२/७२९९
२९	पर्सा	अभिमत चौधरी	खैरहनी-१०, चितवन	३५३००९/२६८	२०७४/०५/३०	श्री कृष्ण प्रजा/हठन चौधरी/वृद्धिराम प्रजा	श्री कृष्ण प्रजा/कठार-०३, चितवन/३५-०१-७२-०३००५
३०	पर्सा	भावना चौधरी	खैरहनी-१०, चितवन	३५३००९/२९१	२०७४/०५/३०	जयराम चौधरी/गुन्ज बहादुर कार्कि/बृधन महतो	वृद्धिराम प्रजा/कठार-०२, चितवन/४११०
३१	पोखरीया	शिवकली देवी दुसाधीन	भिस्ता-४, पर्सा	५०४४१	२०४६/०३/१९	ठग हजारा दुसाद/मधुर हजरा/चलिन हजारा	विलराम पासवान/छिपहरमाइ-५, पर्सा/३४-०१-७४-११-०८०४
३२	पोखरीया	धर्मशिला देवी	हरिहरपुर-१, पर्सा	३४३०३३/९२	२०७०/०२/१०	सोनालाल हजारा/धुव प्रसाद हजारा दुसाद/जवाहिर जवरा	सोनालाल हजारा/हरिहरपुर-१, पर्सा/३४३०३३/२३
३३	पोखरीया	सायबा खातुन	हरिहरपुर-०९, पर्सा	३४२०३३/५७	२०६५/०३/०६	मजित मिया तेलि/ताज हुसेन तेली/हनिफ मिया तेलि	मजित मिया तेलि/हरिहरपुर-०९, पर्सा/३४२०३३/२२३
३४	पोखरीया	ललिता देवी विन	मसिहानी-२, पर्सा	३४३०५२/२९	२०६३/१२/२२	उनेश राउत विन/जयशक्ति मुखिया/खेदु राउत विन	उनेश राउत विन/मसिहानी-२, पर्सा/६९९०२०
३५	पोखरीया	आरती कुमारी	अरती नैनपुर-१, पर्सा	३४-०८-७६-०५८७३	२०६७/०५/१७	राम दुलार कुमार कुशावाह/अभिमन्यु कुमार कुशावाह/अभिका महतो कोइरी	राम दुलार कुमार कुशावाह/घोरे-१, पर्सा/३४-०१-७६-०४५२२
३६	पोखरीया	अवध कुमारी	सुरजाहा-१, पर्सा	३४३०८०/१५८	२०६७/०४/१९	तन्द किशोर राउत/रामनाथ राउत अहिर/राम बालक राउत अहिर	तन्द किशोर राउत/सुर्याहा-१, पर्सा/३४३०८०/४०
३७	लिपानीमल	कलित देवी	विरगञ्ज-३१, पर्सा	३४-०१-७४-११८३५	२०७४/०९/१२	राममान राउत कुर्मी/थाहा नभएको/जदौलाल राउत कुर्मी	कविता देवी/विरगञ्ज-३१, पर्सा/३४-०१-७४-११८३५
३८	लिपानीमल	जयमती देवी	पचकली-९, पर्सा	३४-०१-६९-०३५७४	२०६९/०८/२८	सोहन हजारा दुसाद/शंकर हजारा दुसाद/श्रीपाल हजारा	जयमती देवी/पचकली-९, पर्सा/३४-०१-६९-०३५७८
३९	गितानगर	राखी देवी श्रेष्ठ	भरतपुर-१४, चितवन	३५१०२५/७२४०	२०६९/०७/२२	ज्ञान प्रसाद श्रेष्ठ/कलक बहा	

तस्वीर : सुनिल शर्मा / आर्थिक अभियान

तमु ल्होछारको अवसरमा सोमवार काठमाडौंको वसन्तपुरमा न्याली निकाल्दै गुरुङ समुदाय । तमु ल्होछार गुरुङ समुदायको नयाँ वर्षको पहिलो दिनको रूपमा रहेको छ ।

पोल्ट्रीजन्य उत्पादन घट्यो

चितवन । नेपालको पोल्ट्रीजन्य उत्पादनमा उल्लेख्य हास आएको सरोकारबालाले बताएका छन् । नेपाल कुखुरा व्यवसायी मन्चले सोमवार चितवनमा आयोजना गरेको अन्तरक्रियामा बत्ताहरूले पोल्ट्री व्यवसाय संकटको अवस्था पुगेको उल्लेख गरेका छन् । कोरोना महामारी अधिसम्म सातामा ५० लाख ब्रोइलर चल्दा उत्पादन हुने गरेकोमा हाल ३० लाख हाराहारीमा फरेको मन्चका अध्यक्ष रघुनाथ भट्टले जानकारी दिए । यसैगरी, लेयर्स चल्दा साताको तीन लाखबाट एक लाखमा फरेको, कलर ब्रोइलर (गिरिराज) सातामा पाँच लाखबाट दुई लाखमा फरेको र अण्डा दैनिक ६० लाखबाट २४ लाखमा सीमित भएको तथ्यांक उनले प्रस्तुत गरे । चल्ताको उत्पादन घटेसँगै दानाको खपत घटेको उनको भनाइ छ । उनका अनुसार दैनिक १२ हजार मेट्रिक टन दाना उत्पादन हुँदै आएको हाल तीन हजार पाँच सय टनमा फरेको छ ।

मासु दैनिक १० लाख किलोबाट ६ लाखमा फरेको भट्टले जानकारी दिए । उनले भने, 'आधाभन्दा बढी उत्पादन घटेपछि सोही अनुपातमा किसान विस्थापित हुन पुगेका छन् ।' नेपाल लेयर्स कुखुरापालक संघका अध्यक्ष विनोद पोखरेलले लामो समयपछि अण्डाको लागत मूल्य पाउन थालेको बताए । लेयर्स कुखुरा पाल्ने ७५ प्रतिशत किसान विस्थापित भएको उल्लेख गर्दै उनले भने, 'साना किसान धेरै विस्थापित भएका छन्, ठूला केही धानेका छन् ।' बैँकको ऋण बढाएर र पैतृक सम्पत्ति विक्री गरेर ठूला फर्महरूले जोखिम खेप्दै उत्पादन गरिरहेको उनको भनाइ छ । एउटा ब्रोइलर चल्दा उत्पादन गर्न रु. ७० खर्च हुने भए अहिले रु. ३० मा विक्री गर्नुपर्ने बाध्यता रहेको ह्याचरी उद्योग संघका वरिष्ठ उपाध्यक्ष राजेन्द्र लामिछानेले बताए । यसै, रु. १४० मा तयार हुने लेयर्स चल्दा

रु. ७० हाराहारीमा विक्री गर्नुपर्दा धेरै विस्थापित हुनुपरेको बताए । नेपालमा ३८० ओटा ब्रोइलर ह्याचरी रहेकोमा अहिले ७० ओटा कम् धमतामा चलेको र अन्य बन्द भएको उनले बताए । यसै, १५ ओटा लेयर्स ह्याचरीमध्ये पाँचओटा मात्रै सञ्चालनमा रहेको लामिछानेले जानकारी दिए । उनले भने, 'जग्गा लिलाम हुने अवस्था छ, राज्यले हेरेन ।' सहूलियत कृषि ऋण हटेको भन्दै उनले चल्दा उत्पादन गर्ने माऊ फ्रिक्काउन आर्थिक अभाव हुँदा ह्याचरीहरू बन्द हुने अवस्था पुगेको उनले बताए । चल्दा विक्री गर्नेहरू मात्रै होइन, ब्रोइलर पाल्ने धेरै विस्थापित भएको उनले बताए । ब्रोइलर कुखुरा जिउंदो प्रतिकेजी रु. २५० लागत मूल्य पर्ने भए अहिले किसानले रु. १८० मा विक्री गर्नुपर्दा निरन्तरको घाटाले धेरै विस्थापित भएको उनको दावी छ । मन्चका वरिष्ठ उपाध्यक्ष डा. रवन्तकुमार भट्टराई जनचेतनाको अभावमा अण्डा र मासुको खपत कम भएको बताउँछन् । उनले

पेट्रोल र मट्टीतेल अब पाइपलाइनबाटै ल्याइने परीक्षण अवधिमा आयो ५ हजार ५०० केएल पेट्रोल

अभियान संवाददाता
वीरगञ्ज
भारतको मोतिहारीबाट बाराको अमलेखगञ्जसम्म पाइपलाइनबाटै पेट्रोल र मट्टीतेल ल्याउने तयारी गरिएको छ । मोतिहारी-अमलेखगञ्ज पाइपलाइनको दोस्रो चरणको कार्य सम्पन्न भएसँगै नेपाल आयल निगमले बुधवारदेखि पेट्रोल र मट्टीतेल पनि पाइपलाइनबाटै ल्याउने भएको छ । अहिलेसम्म डिजेल मात्रै आइरहेकोमा अब पेट्रोल र मट्टीतेल पनि आउन थालेपछि दुवानी खर्च बचत हुने नेपाल आयल निगममा मधेश प्रदेश प्रमुख प्रलयकर आचार्यले बताए । यसका लागि परीक्षणसमेत भइसकेको निगमले बताएको छ । पाइपलाइन परीक्षण अवधिमा ५ हजार ५०० केएल पेट्रोल र १ हजार केएल मट्टीतेल ल्याइएको कार्यालय प्रमुख आचार्यले बताए । परियोजनाअन्तर्गत पहिलो चरणको काम सम्पन्न भई गत २०७६ भदौ २५ गतेदेखि पाइपलाइनबाट डिजेलको आयात भइरहेको छ ।

भारतीय आयल निगमले अमलेखगञ्जस्थित डिपोमा चार हजार एक सय किलोलिटर क्षमताका दुईओटा पेट्रोल ट्यांकी, २५० किलोलिटर क्षमताका दुईओटा ट्रान्समिक्स ट्यांकी र पेट्रोल दुवानीका लागि २४ ओटा पूर्ण स्वचालित लोडिङ वे-रिफिलर, पम्प हाउस र प्रयोगशाला निर्माण गरिसकेको छ ।

भइरहेका ट्यांकीका सञ्चालकहरू आन्दोलनमा उत्रिएका छन् । अहिलेका लागि नेपाल आयल निगमले समस्या समाधानको विकल्प दिने आश्वासन दिएसँगै आन्दोलन स्थगित भए पनि माग पूरा नभए पुनः आन्दोलनमा जाने दुवानी व्यवसायीका संगठनहरूले बताएका छन् । अमलेखगञ्ज पेट्रोलियम दुवानी व्यवसायी संघले लामो समयदेखि वरौतीदेखि अमलेखगञ्जसम्म पेट्रोलियम पदार्थ दुवानी गर्दै आएको र अहिले पाइपलाइनबाट सबैखालका पेट्रोलियम पदार्थ दुवानी गरिने तयारी हुँदा १०४ ओटा ट्यांकीर विस्थापित हुने दावी गरेको छ । अहिले आन्दोलन स्थगित भए पनि पुस २४ गतेभित्र आफ्ना माग पूरा नभए पुनः आन्दोलन हुने दुवानी व्यवसायीले बताए । गत शनिवार पत्रकार सम्मेलनमार्फत उनीहरूले यस्तो बताएका थिए ।

क्यान्सर विरुद्धको एचपीभी खोप ल्याइयो

काठमाडौं । किशोरीलाई पाठेघरको मुखको क्यान्सर विरुद्धको 'ह्युमन पापिलोमा भाइरस' (एचपीभी) खोप ल्याइएको छ । स्वास्थ्य सेवा विभागको आपूर्ति व्यवस्थापन महाशाखाका निर्देशक डा पवनजंग रायमाझीका अनुसार आइतवार चार लाख ९६ हजार दुई सय ८० मात्रै खोप ल्याइएको छ । सरकारले यसभन्दा अघि दुई पटक एचपीभी खोप ल्याइसकेको छ । उक्त खोप टेकुस्थित भण्डारण कक्षमा राखिएको छ । यसअघि ल्याइएका खोपलाई प्रदेश कार्यालयमा पठाइएको र यो खोप पनि प्रदेश कार्यालयमा पठाइने निर्देशक रायमाझीले जानकारी दिए । 'एचपीभी' खोप 'थ्याक्सिन' र खोपका लागि 'म्लोबल एलायन्स' (गाम्भी) को सहयोगमा चीनबाट नेपाल ल्याइएको हो । सरकारले किशोरीलाई पाठेघरको मुखको क्यान्सरबाट जोगाउन आगामी माघ २३ गतेबाट खोप अभियान सञ्चालन गर्दैछ । रासस

तथ्यांकोवाच

विश्वमा चाँदीका गहनाको ठूलो माग
चाँदीका गहनाको माग अर्ब २८ करोड डलर रहनुले विश्वभर आकर्षक रहेको छ । सन् २०२३ मा चाँदीका गहनाको विश्व आयात ११५ अर्ब २८ करोड डलर रहनुले विश्वभर आकर्षक रहेको हुन्छ । नेपालको परम्परागत गहनाको विश्व आयात ११५ अर्ब २८ करोड डलर रहनुले विश्वभर आकर्षक रहेको हुन्छ । नेपालको परम्परागत गहनाको विश्व आयात ११५ अर्ब २८ करोड डलर रहनुले विश्वभर आकर्षक रहेको हुन्छ ।

आयातकर्ता	आयात (अर्ब अमेरिकी डलर)	सन्तुलन	विश्व आयातमा हिस्सा (प्रतिशत)	औसत भन्सार दर (प्रतिशत)
विश्व	११५.२८	२१.४९	१००	
हङकङ, चीन	२१.०६	-१०.१९	१८.३	०
संयुक्त अरब इमिरेट्स	१६.७९	-२.१६	१४.६	४.५
संयुक्त राज्य अमेरिका	१३.२३	-१.१७	११.५	३.१
रिक्टोरलियाण्ड	९.४२	४.४६	८.२	०
चीन	५.२९	९.०९	४.६	१६.६
सिंगापुर	४.९२	-१.३४	४.३	०
फ्रान्स	४.५०	२.३३	३.९	०.८
जापान	२.८२	-१.२३	२.४	३.३
इराक	२.६७	-२.६७	२.३	...
संयुक्त अधिराज्य बेलायत	२.५५	०.६५	२.२	०.६
टर्की	२.४२	५.९६	२.१	१.२
भारत	२.३४	१०.३६	२	२०.२
इटाली	२.३३	८.६४	२	०.८
मकाउ, चीन	२.१८	-१.९४	१.९	०
जर्मनी	१.९०	-०.१५	१.६	०.८
थाइल्याण्ड	१.५१	२.९४	१.३	०
अस्ट्रेलिया	१.५०	-०.९९	१.३	३.२
साउदी अरेबिया	१.३७	-०.५२	१.२	४.५
क्यानडा	१.३६	-१.०९	१.२	२.६
कुवेत	१.१९	-१.०९	१	४.५
मलेसिया	१.१५	०.३२	१	०
कोरिया, गणतन्त्र	१.११	-०.६८	१	४.५
ताइपेई, चिनियाँ	०.९३	-०.८२	०.८	०
मेक्सिको	०.८९	-०.५०	०.८	६.३
आयरल्याण्ड	०.८४	०.४६	०.७	०.८
कतार	०.६४	-०.४८	०.६	४.५
स्पेन	०.६३	-०.१६	०.५	०.८
नेदरल्याण्ड्स	०.५५	-०.१०	०.५	०.८
निबिया	०.४२	-०.४१	०.४	४.६
जोर्डन	०.३६	०.४६	०.३	३.९
डोमिनिकन रिपब्लिक	०.३४	०.३१	०.३	१६.१
पोल्याण्ड	०.३३	-०.२४	०.३	०.८
बेल्जियम	०.३३	०.००	०.३	०.८
चेक गणतन्त्र	०.२८	-०.१७	०.२	०.८
इजरायल	०.२८	०.०३	०.२	०
पनामा	०.२७	-०.१२	०.२	९.९
अस्ट्रिया	०.२६	-०.१४	०.२	०.८
बहराइन	०.२५	०.०५	०.२	४.५
बंगलादेश	०.२४	-०.२४	०.२	२४.४
अफगानिस्तान	०.२१	-०.२१	०.२	२.८
कुराकाओ	०.२०	-०.२०	०.२	...
कजाकिस्तान	०.१७	-०.१४	०.१	५.२
डेनमार्क	०.१७	-०.०३	०.१	०.८
रूसी संघ	०.१६	-०.०५	०.१	९.६
ओमान	०.१४	-०.०४	०.१	४.५
पोर्चुगल	०.१४	-०.०७	०.१	०.८
न्युजिल्याण्ड	०.१४	-०.११	०.१	१.७
सुडान	०.१३	-०.१३	०.१	...
स्वीडेन	०.१२	-०.०७	०.१	०.८
ग्रीस	०.१०	-०.०६	०.१	०.८

स्रोत : आइटिस्टी

ओमोडा एन्ड जेडकोको ब्रान्ड एम्बासडरमा क्रिकेटर दीपेन्द्र सिंह ऐरी नियुक्त

काठमाडौं (अस) । ओमोडा एन्ड जेडकोका लागि नेपालमा आधिकारिक चितरक एसपिजी अटोमोबाइल्लेले क्रिकेटर दीपेन्द्र सिंह ऐरीलाई ओमोडा एन्ड जेडकोको ब्रान्ड एम्बासडर घोषणा गरेको छ । सोमवार काठमाडौंमा आयोजित एक कार्यक्रममा नेपाल प्रिमियर लिग (एनपीएल) २०२४ को 'ओमोडा इलेक्ट्रिफाइड प्लेयर अफ द टुर्नामेन्ट' तथा सुदूरपश्चिम रोयल्लका कप्तान रहेका ऐरीलाई ओमोडा एन्ड जेडकोको ब्रान्ड एम्बासडर घोषणा गरिएको हो । कार्यक्रममा सम्बोधन गर्दै क्रिकेटर ऐरीले आफ्नो ओमोडा एन्ड जेडकोसँगको आवद्धतामा खुशी व्यक्त गरे । 'किफायती मूल्यमा अत्याधुनिक सुविधाहरू भएको फ्युचरिस्टिक डेभी यो सेगमेन्टमा उत्कृष्ट र बेजोड छ । इन्जिन र फ्युचरिस्टिक टेक्नोलोजीमा अग्र रहँदै डेभी बजारमा उल्लेख्य सफलता हासिल गरेको ब्रान्ड ओमोडा एन्ड जेडकोसँग आवद्ध हुन पाउँदा म उत्साहित छु,' ऐरीले भने । एसपिजी अटोमोबाइल्लेसका

निर्देशक गौरव शारडाले ऐरी जस्ता चर्चित युवा खेलाडीलाई ब्रान्ड एम्बासडर नियुक्त गर्न पाएकोमा खुशी लागेको बताए । 'अन्तरराष्ट्रिय क्रिकेट काउन्सिलको पुरुष टिट्वान्टी अलराउन्डरमा दोस्रो वरीयतामा रहेका ऐरी नेपाली तथा विश्व क्रिकेटका उदाउँदो ताराहरूमध्ये एक हुन् । आफ्नो कुशलता र पर्फर्मन्समा सदैव उच्चस्तरको लगाव राख्ने दीपेन्द्र सिंह ऐरीजस्ता उदाउँदा युवा खेलाडीलाई ओमोडा एन्ड जेडकोको ब्रान्ड एम्बासडर नियुक्त गर्न पाउँदा हामी गौरवान्वित महसुस गर्दछौं,' शारडाले भने । समारोहमा शारडा ग्रुपका अध्यक्ष शिवरतन शारडा र प्रबन्ध निर्देशक सन्दीपकुमार शारडाको पनि सहभागिता रहेको थियो । ओमोडा एन्ड जेडको एनपीएलको पहिलो संस्करणका लागि 'डिभन बाई' सह-प्रायोजक रहेको थियो । कार्यक्रममा एनपीएलमा उत्कृष्ट हुँदै ऐरीले पाएको ओमोडा गाडीसमेत हस्तान्तरण गरिएको थियो ।

अध्ययन प्रतिवेदन भन्छ नेपालमा सौर्य गतिविधि र वर्षाको प्रवृत्तिमा समानता

म्याग्दी । अमेरिकामा रहेका म्याग्दीका सुजनप्रसाद गौतम नेतृत्वको अनुसन्धानकर्ताहरूको टोलीले नेपालमा सौर्य गतिविधि र वर्षाको सम्बन्धका विषयमा गरेको अध्ययन प्रतिवेदन सार्वजनिक भएको छ । अनुसन्धानकर्ता गौतमको नेतृत्वमा अनुसन्धानकर्ता अशोक सिलवाल, बासुदेव बराल र डा. विनोद अधिकारीको टोलीले 'द पोसिबल इम्प्याक्ट अफ सोलार एक्टिभिटी अन रिनफल इन नेपाल : अ केस स्टडी' शीर्षकमा गरेको अध्ययनको प्रतिवेदन अन्तरराष्ट्रिय जर्नल 'एडभान्सेड इन स्पेस रिसर्च'मा प्रकाशित भएको हो । जल तथा मौसम विज्ञान विभागले राखेको सन् १९६८ देखि सन् २०२३ सम्मको पोखरा र काठमाडौंको मासिक वर्षाको तथ्यांक एवं सौर्य गतिविधिको सम्बन्धलाई आधार मानेर अध्ययन गरिएको अनुसन्धानकर्ता गौतमले बताए ।

यो अध्ययनले नेपालका दुई शहर पोखरा र काठमाडौंको मासिक वर्षा र सौर्य गतिविधिबीचको सम्बन्धलाई वैज्ञानिक दृष्टिले प्रमाणित गरेको छ, उनले भने, 'सौर्य गतिविधि र वर्षाको प्रवृत्तिमा ११ वर्षे दीर्घकालीन समानता पाइएको छ ।' ११ वर्षको सौर्य चक्रको असर वर्षामा पर्ने र सो तथ्यलाई आधार मानेर वर्षाजन्य विपद्को जोखिममा रहेका ठाउँमा पूर्व

सतर्कता अपनाउन सहयोग पुग्ने अनुसन्धानकर्ता गौतमको भनाइ छ । उनका अनुसार विश्वका विभिन्न देशहरूमा सौर्य गतिविधि र वर्षाका बीचको सम्बन्धबारे अनुसन्धान भए पनि भौगोलिक विविधतायुक्त नेपालमा यो विषयमा भएको वैज्ञानिक प्रमाण सीमित थिए । जल तथा मौसम विज्ञान विभागले राखेको सन् १९६८ देखि सन् २०२३ सम्मको पोखरा र काठमाडौंको मासिक वर्षाको तथ्यांक एवं सौर्य गतिविधिको सम्बन्धलाई आधार मानेर अध्ययन गरिएको अनुसन्धानकर्ता गौतमले बताए । यो अध्ययनले नेपालका दुई शहर पोखरा र काठमाडौंको मासिक वर्षा र सौर्य गतिविधिबीचको सम्बन्धलाई वैज्ञानिक दृष्टिले प्रमाणित गरेको छ, उनले भने, 'सौर्य गतिविधि र वर्षाको प्रवृत्तिमा ११ वर्षे दीर्घकालीन समानता पाइएको छ ।' ११ वर्षको सौर्य चक्रको असर वर्षामा पर्ने र सो तथ्यलाई आधार मानेर वर्षाजन्य विपद्को जोखिममा रहेका ठाउँमा पूर्व

प्रतिवेदनमा उल्लेख छ । 'रुस वेभलेट ट्रान्सफर्म' अध्ययन प्रविधिको प्रयोग गरेर तथ्यांकको अध्ययन र विश्लेषण गरिएको हो । नेपालमा सौर्य गतिविधिले जलवायु प्रणालीमा पार्ने प्रभावको महत्त्व उजागर गरेको यस अध्ययन प्रतिवेदनले सौर्य गतिविधि र जलवायु परिवर्तनबीचको अन्तरसम्बन्ध पहिचान गर्न आधार सृजना गरेको छ । सौर्य गतिविधिलाई नेपालमा जलवायु परिवर्तन अध्ययनको एक महत्त्वपूर्ण कारकका रूपमा स्थापित गरेको छ । यसले नेपालको वैज्ञानिक समाज र जलवायु व्यवस्थापन सम्बन्धी रणनीतिहरूमा नयाँ दृष्टिकोण थप्ने अपेक्षा गरिएको छ । गौतम त्रिभुवन विश्व विद्यालयबाट भौतिकशास्त्र विषयमा स्नातक र स्नातकोत्तर पुरा गरेर पूर्ण छात्रवृत्तिमा अध्ययनका लागि अमेरिकाको 'युनिभर्सिटी अफ आलाबामा इन हर्ट्ससिलामा स्पेस साइन्स'मा पुनः स्नातकोत्तर सकेर विद्यावारिधि अध्ययन गरिरहेका छन् । उनको घर म्याग्दीको मालिका गाउँपालिका-६ दरवाडा हो । उनले अमेरिकाको उक्त विश्व विद्यालयको अध्ययन केन्द्रमा 'सेन्टर फर स्पेस प्लाज्मा एण्ड एरोनोमिक रिसर्च'मा रिसर्च असिस्टेन्टको रूपमा आफ्ना अनुसन्धान गर्दै आएका छन् । रासस